

Sensiz de seninle de yaşanmaz!

Yılın
üçüncü
çekilişine
katılabilmek
için

20 TEMMUZ

AKŞAMINA KADAR

tasarruflarınızı
iş Bankasında
toplayınız

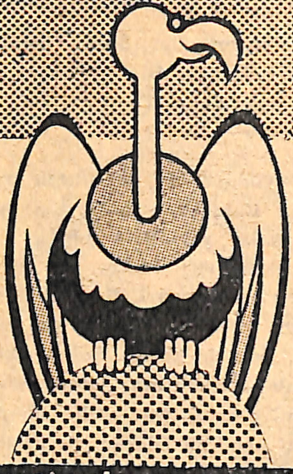
10 TALİHLİYE
10 APARTMAN DAİRESİ
1 TALİHLİYE 100.000 LİRA
10 ADET 5.000 LİRA
25 ADET 1.000 LİRA
AYRICA ÇEŞİTLİ
PARA İKRAMİYELERİ

TÜRKİYE İŞ BANKASI

en fazla ikramiye veren bankadır

Faal - 3943 - 105

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Yaşar Özen, Kenan Akıncı, Baha Oral.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ.

※

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Saka Matbaası

※

Abone bedeli : Yıllığı 50. Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİATI :

Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır
Cilt : 2 — Sayı : 49
5 Temmuz 1962
YIL : 40

※

Bu gazete Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir

ESNAF-I BÎ İNSÂF!

ESKİ edebiyatımızın san'at oyunlarından biri de «seci'» dir. Gençler, bu kulak yabancısı sözün ne olduğunu belki bilmezler: Nesirde kafiye demek... Artık ona şiirde bile rastlanmadığı için düz yazıda böyle marifetler hiç bir kalemin aklına gelmez.

Bu yazıya koyduğum başlık bir «seci'» dir: Esnâf-ı bî insâf!.. Türkçesi: İnsafı olmıyan esnaf!

Keşke hâlâ dilimizde seci' olsaydı da, esnâf-ı bî insâf olmasaydı. Ama, seci' yok, insafsız esnaf var!

Esnâf-ı bî insâf kimdir?.. Çarşıda vatandaşı aldatan kunduracıdan tutunuz da pazarda oynak terazi kullanan manava kadar bütün vurguncu ve çıkarcı sürüsü!

Ağır çeksin diye depoda ellemeye suyu basan kömürcü, yeni fasulye mahsulüne geçen yıl artığını karıştıran bakkal, kumaştan yarım metre çırpan terzi, çeşme musluğunu inek memesiyle birleştiren sütçü ve daha niceleri birer «esnâf-ı bî insaf» dır.

Amaaaa.... Hele İnönü demokrasisinden sonra yeni bir esnaf takımı türemiştir ki, çarşıdaki, pazardaki esnaf, onların yanında âhır zaman evliyası kalır!

Bu esnaf, politika esnafıdır.

Ne çektikse, ne çekiyorsak ve daha bir süre ne çekeceksek tek suçlu gösterebiliriz: Politika esnafı!

Politika esnafı kimdir?..

Ne kasası, ne kafası, kendisine özlediği ışıklı geçim yolunu açmaya yetmeyen kişi!

Devlet hizmetine girse, bir ömür boyu çabadan sonra, en, en son, bir şube müdürlüğünden emekliye ayrılacak olan adam, bir parti kapısından girdi mi, eğer tuttuğunu koparan bir çakır pençe ise, bakanlık odasına rahatça, kolayca çıkıveriyor.

Utancından duvarlara bakamıyan sayın İsmet İnönü'ye müjdeler olsun: Kaderimiz artık bu ufuksuz insanlar elindedir.

Türkiye'nin sahici değerleri yok mu?... Var, Tanrıya şükür çok var. Ama onlar, enerji gücü tek ampule ışık vermeden boş bir çağıltı ile akan sularımızdan farksız ve biz, bütün yurd düzeyince karanlıklar içindeyiz.

Haydi daha geriye gitmiyelim, onyedi yıl var ki, Türkiye'de politika sanat oldu, meslek oldu, geçim oldu. Bu yüzdendir ki, parti listeleri içinde, frenklerin «ministrable» dedikleri yapıda devlet adamını, mumla arasanız güç bulursunuz.

Türkiye, artık büyük meseleler memleketidir. Çözüm bekleyen sosyal dâvaları var, ekonomik dâvaları var, kültürel dâvaları var. Bizi, dünyaya avuç açan millet olmaktan kurtaracak dâvaları var.

Ve ne yazık, ne yazık, ne yazık ki, bu düğüm dâvaları çözecek parmaklar ikinci koalisyon kabinesinde de, meselelerin gergin tellerine elbirliğiyle dokunamıyacak kadar az.

Bu mutlu ve çaresiz azınlığın içine, savaşta ve barışta nice kördüğümleri çözmüş İnönü'nün sihirli parmaklarını da üzülerek koyabiliriz.

Yusuf Ziya ORTAÇ

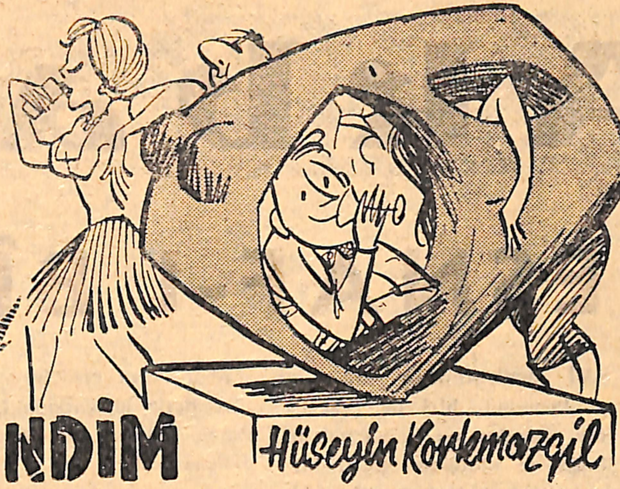
Koca Yusuf — Bre getirin şu kispetimi!

BİRKAÇ ay önce bir pastanede tanışmıştık. Heykeltraştı. Yolunu bulup Avrupa'ya gitmiş, birkaç ay sürttükten sonra dönmüştü. İçilmiş şarap gibi Avrupa kokuyordu. Avrupa'yı anlatmıyor, sanki yiyordu.

O gece hasta yatıyordum. Bir

Şeref VERDİLER EFENDİM

Hüseyin Korkmazgil

heykeltraş arkadaşın gelmiş dediler, anladım o olduğunu. Modern bir heykel gibi girdi odaya, gelip yatağımın ucuna oturdu. Beyoğlu'ndan başladı anlatmağa. Balıkpazarı gibi İstanbul kokuyordu. Az sonra Avrupa'.ya geçti. Yanmış mazot gibi Avrupa kokmağa başladı. Söz döndü dolaştı sergiye geldi.

— Ankara'nın en gösterişli sergisi olacak azizim, diye devam etti. Elli parça kadar var... Bin, ikibin, üçbin... Bir sergi de İstanbul'da açtım mı...

Odadakilerden biri sordu:

— Kokteyl vereceksin tabii?

Heykeltraş tatlı bir nanik yaptı:

— Sen ver de biz de çöplenelim... Hem göz banyosu, hem kokteyl.. Yağma yok! Benim sergim sosyal sergi olacak azizim, kokteyli kaldırdım ben...

Bir başkası:

— İyi, dedi, gelen olursa sergiye..

Heykeltraş, acemi milletvekili gibi hopladı:

— Ne demek o? Tabii gelecekler... Kim demiş sanatçı hacıağadır diye? Bu pis âdetlerden kurtulmak gerek azizim. Sanatı kurtaracak bizleriz. Onlar bize kokteyl versinler..

Burunların ucuna kelebek gibi birer gülümseme kondu. Bir arkadaş:

— Hazır gelmişken, bir de evlendiriversinler sizi, dedi. Büyük kızı mı istersiniz, küçük kızı mı? Hangi bankaya hesap açtırsınlar?

Heykeltraş kendi havasında. Hem anlatıyor, hem de açacağı sergideki başarısından dolayı sevinçten şıkır-şıkır dönüyor odanın ortasında. Sigara dumanından soluk alamıyorum. Bana sigarayı yasak eden doktorun kulağı çınlasın.

Gelip gene yatağımın ucuna oturdu.

— Yazarlık kolay be, dedi. Al eline kalemi, yaz başına geleni. Fakat bu bizim dalga berbat... Salon bulacaksın, heykelleri taşıyacaksın, günlerce reverans yapacaksın, kırıtacaksın, eleştirmecilerin bir kolunu bırakıp öteki koluna gireceksin, gazeteci kuyruğu tartacaksın falan filân... Sonra, salon geniş olur, heykeller göze batmaz; salon küçük olur, bakış şaçısı değişir. Uygun salon bulmak, uygun eş bulmak gibi birşeey...

Gece geç vaktecek çene çalındı.

Sergi açıldıktan beş gün sonra kalkabildim. İlk işim, sergiye koşmak oldu. Merdivenleri merakla indim. Salonun kapısında bir süre bekledim. Çıt yok salonda... Hımm, demek büyük saygı uyandırmış bizim heykeltraş! Yaşasın be!..

Bir de, bir de salona girdim ki, a.. a, tek kişi yok!.. Bizim koca heykeltraş bir köşeye çekilmiş, yüzünü eline dayamış, iflâs etmiş tüccar numarasında... «Al beni» boncuğu gibi dizdiği heykeller boyunlarını bükmüşler, bekleşir dururlar.

— Ne o, dedim, sattığın heykellerin parasını hesaplıyorsun galiba?

Yüzünü alıp öte yana koydu.

— Heykelinin de, sanatının da, sanatseverinin de, senin de...

— Yoo, dedim, beni katma!

Seçimi yitirmiş aday gibi tuttu yakamdan:

— Ulan, bin lira sarfettim be! Beş kişi gelmedi şu sergiye...

Eğildim kulağına:

— O binin yanına bir beşyüzün daha yok muydu, ıslatsan olmaz mıydı? Kokteylsiz olur mu bu işler?

Alta düşmüştü:

— Islattım ulan, diye bağırdı, vallahi ıslattım! Bir ay sonra yeniden açacağım bu sergiyi. Beşyüzle ıslanır mı bu iş?

— Islanır. Zaten gelenlerin çoğu yaştır... Bak, ne kürk mantolu madonnalar gelecek sergiye!..

Gerçekten de birkaç ay sonra, yeniden açtı sergiyi. Bu kez başka salonda açtı. Kokteyle, biraz gecikerek, ben de gittim. Salon tıklım tıklımdı. Akşehirlinin esans kutusu gibi genzini yakıyordu adamın. Bir an kendimi Dior'un defilesinde sandım. İpekler, kürkler, broşlar, boncuklar, zincirler, küpeler, kolyeler, Diba'lar, Jacqui'ler, Jayn'ler, Sophia'lar, Müren'ler, Elvis'ler, Lüks Nermin'ler, etler, butlar, ojeler, rimeller, sırtlar, göğüsler, briyantinler, ça-ça,lar' mambolar, sambalar, kuyumcu dükkânları, bindirilmiş konfeksiyon mağazaları, Paris'ler, Napoli'ler, Atina'lar, Beyoğlu'lar, truakarlar, döpiyesler, orlon blûzler, tergal etekler, sahte inciler metalize pabuçlar, bir günlük yüzler, kuyruklu gözler, B.B. kıvrılışlar, «ye beni» kahkahalar, «buranı nasıl?» duruşlar, «şuramı beğendin mi?» bükülüşler, kabak çiçeği açılışlar, «sosyal adalet» süzülüşler, «yerim seni» tırnaklar, vesaire, vesaire... Düğün evi desem, değil. Nişan desem, değil. Balo desem değil. Kimsesiz çocuklar yararına yemek desem, değil. Holywood'un çaptan düşmüş yıldızlarından birinin karşılanma töreni desem, değil. Sosyeteden birinin yüzük atma töreni desem, değil. Şu değil, bu değil... Eee, ne bu şenlik, ne bu festival? Sigara dumanından salona girilmiyor. Ellerde kadeh, çek Allah çek!..

Gözlerim, bizim koca heykeltraşı aradı. Bir de baktım, o gruptan o gruba koşturup duruyor zavallıcık «He» diyor, «hıhı» diyor, «evet» diyor, «yaa» diyor, «vıy» diyor, «yes» diyor, «stilize» diyor, «abstre» diyor, «deformasyon» diyor, «modernize» diyor, «primitif» diyor, diyor da diyor... Oğlanın her parçası bir yerde...

Yakaladım bir köşede:

— Ulan bu ne? dedim. Hangi şehzadenin sünnet düğünü bu?

— Bendeniz Cemal'in sünnet düğünü, dedi. Yaşasın kokteyl!

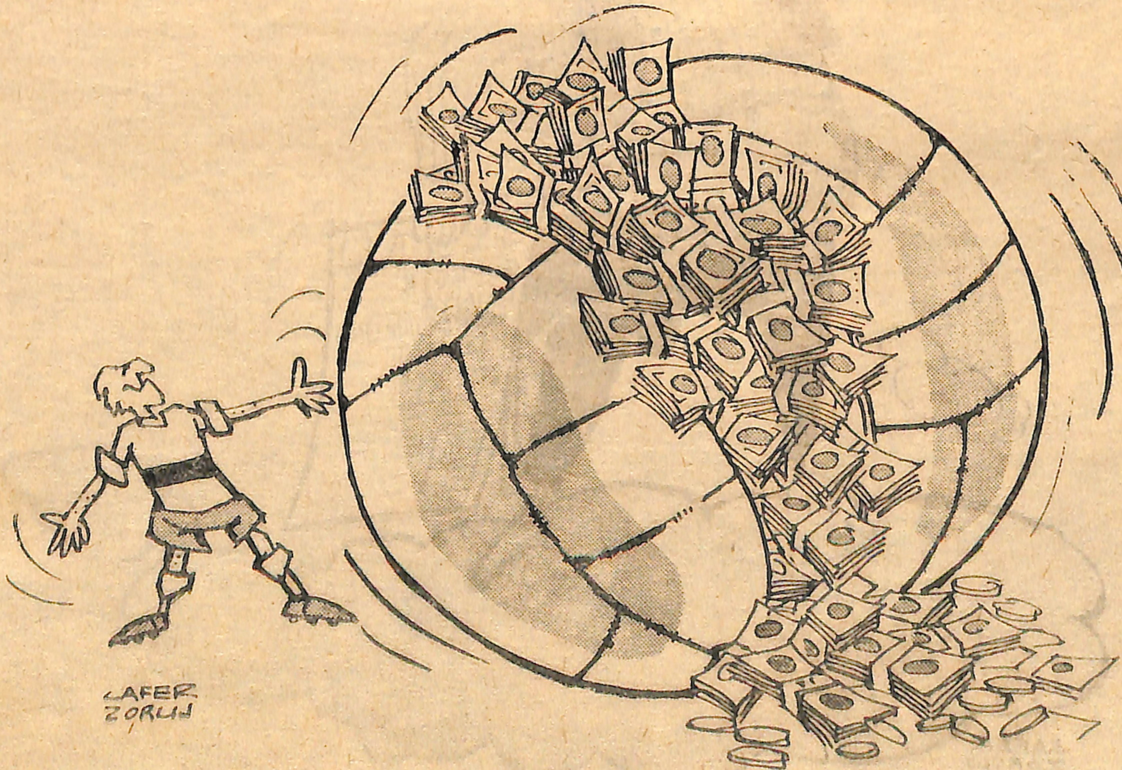
İki adım attı, döndü:

— Bak azizim bak, dedi, şu sanatseverliğe bak! Nasıl içiyorlar sanatı!.. Enayilik etme de iki tek de sen at... Benim gibi hacıağayı bir daha bulamazsın.

Heykellere baktım: küçülmüşler, küçülmüşler, küçülmüşler, ürkmüş serçeler gibi uçup gitmişlerdi salondan. Yerlerinde bir sürü aç çocuk, yumruklarını gözlerine bastırmışlar, ağlıyorlardı...

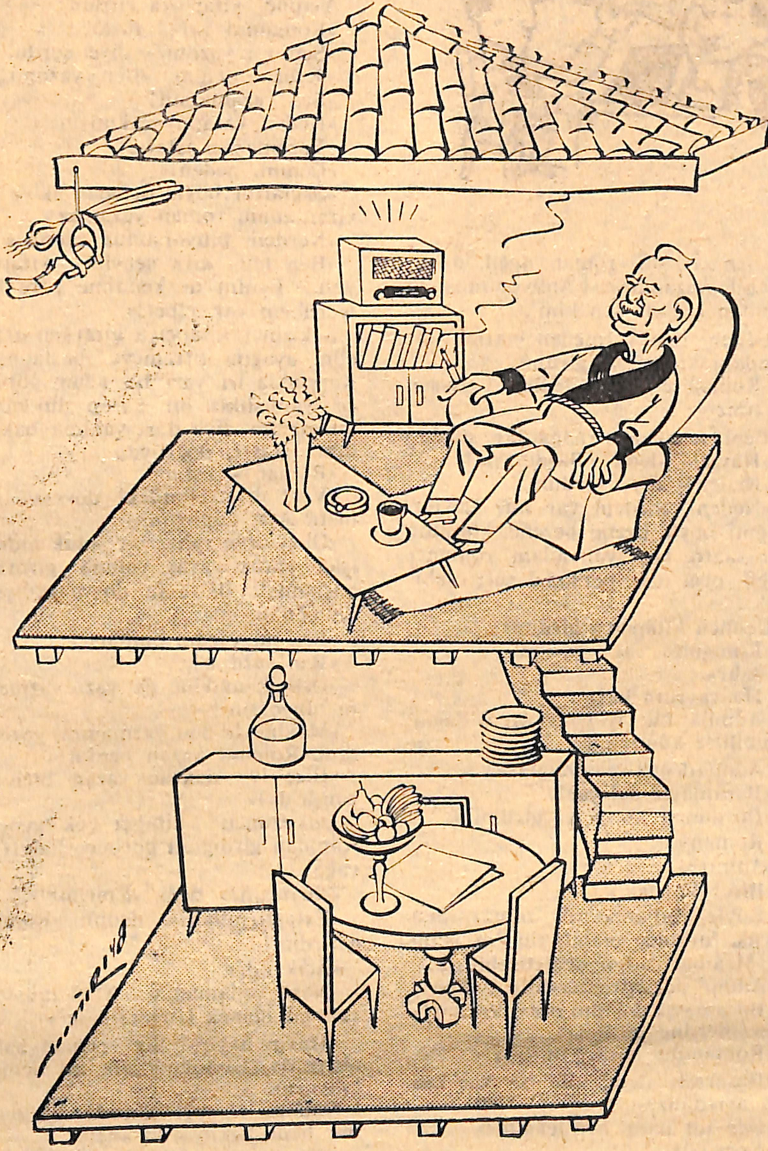
Kadını bol bir gruba yaklaştım. Simli, daracık, kara bir öğleden sonra elbisesi giymiş, yakasında a-mele yumruğu kadar bir broş bulunan, karavel tipi saçlı sarışın bir hamfendi; bordo kadifeden abiye bir kıyafet giymiş, metalize pabuç-

Transfer ayı geldi. (Gazeteler)

— Açıl susam, açıııl!...

İnönü: «Tek parti devrinde utancımdan duvarlara bakamıyordum» dedi.

İnönü — Oooh, kurtuldum!

lu, boynu, sayılamıyacak kadar çok zincirli, büyük halka küpeli, topuz saçlı, gözleri yeşil, kaşları kara, saçları sarı, balıketi bir hamfendiye Uludağ'da geçirdiği onbeş günün gönül işlerini anlatıyor. Ötekiler, sözümona, dinliyorlar...

Ortaya konuştum:

— Heykelleri nasıl buldunuz efendim?

Portofino der gibi bıcırdaştılar:

— Ah, fevkalâde!

Bir başka gruba sokuldum. İki erkekli, dört kadınlı bir grup... Kadınlar, ikiye katlamışlar erkekleri, çıtır-çıtır yiyorlar. Biri neyse de, üçü tüm Biteks... (Biteksin ne olduğunu bilmiyor musunuz? Biteks Bitpazarı demekmiş. Kullanılmış, az kullanılmış Amerikan kadın eşyaları satılan yer...) Ça-ça pabuçlar, orlon bluzlar, tergal etekler... İkisinin boynunda birer zincir var, inan olsun, araba zinciri... Bilek kalınlığında, göbeklerini döven zincirler... Uçlarında da kocaman birer atnalı....

Bir yazar arkadaşın kolunu dürttüm:

— Bu ne oluyor böyle? Bu zincir neye?

Taşı ağzındaymış hergelenin:

— Kuduranı zincire vururlar oğlum...

Gülüştük ve ayrıldık. Bizim heykeltraşı buldum yine.

— Nasıl, dedim, satabilecek misin birşeyler?

Yanlara kaymış gözlerini bir araya getirmeğe çalışarak:

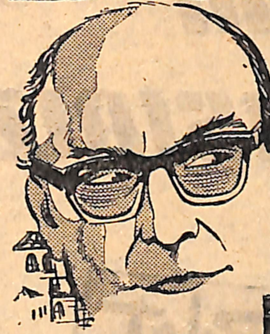
— Tabii, dedi, yolunu yaptık bir kaçıyla...

Sergi on gün açık kaldı. Kokteylden sonra sergiyi gezenler gerçek sanatseverler oldukları için, bizim arkadaş tek heykel bile satamadı. Üstelik, gazetelerde de heykellerin fotoğrafları değil, kokteyldeki ince sanatseverlerin pozları çıktı. Çoğunun resim-altı şöyleydi: «Heykeltraş Cemal Düdü'nün eserlerinden birkaçı», «Başarılı bir sergi», «Ağaçtan yontma heykeller», «Heykeltraş Cemal'in yaptıklarından bir kaç parça», «Başarılı parçalardan birkaçı»...

Bizim heykeltraş sergiyi topladı. Fakat İstanbul'a taşıyacak parası olmadığı için hepsini bir dostunun bodrumuna doldurup gitti. Niyeti, üçkâatçılık yapıp biraz para toplamak ve sonra gelip yeniden kokteyli bir sergi açmak. «Tadı damağımda kaldı azizim» diyor. «Meğer çok iş varmış kokteylde»...

Ama bu kez heykellerini koymıyacak sergiye, bu kez kokteyli sergileyecek....

Hüseyin KORKMAZGİL

Bir tablo beğendim!

Apartmanımın salonunda çoktandır tablo bekleyen çıplak bir duvar var. Tanıdığım mağazalarda, pazar müzayedelerinde aradım, yok. Güzel şey, değerli şey gittikçe azalıyor memleketimizde. Yaz, kış, bu çıplak duvara baktıkça içim kuruyor. Hayalimde oraya bir manzara asıyorum: Yaprakları pırıltı bir rüzgârla ürpermiş bir orman, gölge ve ışık oyunları içinde bir göl kenarı, bildiğimiz, gördüğümüz, klâsik bir resim. Ama duygulu elden, usta fırçadan çıkmış...

Yola çıkarken, gönlümde bu tatlı avunma vardı: Alırım bir tablo diyordum. Milletlerarası san'at dünyası Paris.. elbet, hayalimdeki altın çerçeveyi orada bulacaktım...

Champs-Elysée'de, yumuşak yokuşu çıkarken sol köşede böyle bir salon var: Fransız ressamlarının sergisi... Günde kaç kere önünden geçtim, bilemezsiniz. İçeri girmiyor, iki büyük camdan, görünenleri seyrediyordum. Hepsi güzeldi doğrusu: Şu Seine nehri üstündeki köprü.. Şu Opera meydanı... Şu gri ve eflâtun Paris sabahı... Hele şu rüzgârda alev gibi bükülmüş, kırmızı entarili, bakır tenli, kömür saçlı ve sedef dişli çingene rakkasesi...

Hepsi, girdiği salonu süsliyecek güzel eserlerdi bunlar. Ama süsliyecek.. değerlendirecek değil!

Bir sabah, kapısı bile nikel çerçeveli silme camdan yapılmış galeriye girdim. Gözlüklü, kuru, ihtiyar bir kadın, yüzünün etsiz dersinde katmer katmer bir gülümseyişle karşıladı beni.. Nutuk çekmeğe ne kadar da hazırmış meğer. Kimbilir benim gibi kaç yabancıya döktüğü bilgileri tekrarladı. Şu «bir kokusu eksik çiçekler, dernek başkanının eseridir... Şu eski ile yeninin kucaklaştığı Paris sabahını çizen fırça, günün en sevilen şöhretindi... şu...»

Fiyatlar, ikiyüz dolardan beşyüz dolara kadar oynuyordu... İki binle altı bin lira arası...

Ben böyle yerlere küç girerim. Ama çıkışım daha güçtür çok daha güç!

Düşünmek ve tekrar gelmek üzere... Ooooh, çıktım!

Ama bir akşam üstü, Paris'i Paris yapan Haussmann'ın kendi adına açılmış büyük caddedeki bir yan sokakta, küçük bir dükkân âdeta yolumu kesti: Kaç yıldır, hayalimin duvarına asılı tablo orada duruyordu, vitrinde... Tenha kaldırımda, içim ayrı düşmüş bir sevgiliye kavuşmanın mutluluğu ile dolu, durdum, seyre başladım onu: Kuytu, yapraklarının yarısı kızıllaşmış bir ormandı bu. Deresi de vardı. Kulübesi de vardı. Alçak, tahta iskemlede, gözleri toprağa dalmış bir ihtiyar kadın da vardı... Hele çerçevesi, derin, köşeli, yaşlanmış altın çerçevesi.. Cebimdeki son frankı verip o akşam İstanbul'a uçmaya razı, içeri girdim. Galiba kalıbım, kıyafetim ve kalın çerçeveli gözlüğüm, karşımdakilerde kalantor etkisi uyandırıyor. Pek nazik, pek sevimli karşıladılar beni... Cesaretle vitrindeki tabloyu sordum.

Şimdi onlar için yalnız zengin de değildim, san'attan anlayan adamdım da...

Adını, telâştan defterime yazamadığım bir İtalyan ressamının tablosuydu bu... Bulunmaz bir parçaydı, bir müze parçası!

Anlıyarak dinliyordum, sevinerek dinliyordum, cüzdanımı çıkarmaya hazırlanarak dinliyordum...

Onu, salonumun duvarına asmıştım bile: İki yanında iki bronz aplik, mavun İngiliz kanapenin üstünde, ne asil bir güzellikle duruyordu!

Bu tatlı hayali gerçek yapacak son suali sordum:

— Fiyatı nedir?

— Şaşacağınız kadar ucuz, dediler... Onbin yeni frank!

Kaç lira olduğunu anlamak için, onbini üçle çarpacaksınız!

Üç kere on bin...

Bu mektubu, şimdi salonumun hâlâ çıplak duvarı karşısında yazıyorum.

Romanımı Basar mısınız?

GECEYİ gündüze katarak ortaya çıkardığım kitabın, müsveddelerini, önce sayfasını yüz elli kuruştan daktilo ettirdim. Yüz yirmi sayfa, eder yüz seksen lira... Tam üç yıl, geceli gündüzlü emek verdiğim bir kitaba yüz seksen lira masraf etmişim, ne çıkar, değmez mi yani.

Aldım, gıcır gıcır daktilo edilmiş müsveddeleri, bir dosyaya koydum, dosyanın üzerine de kırmızı mürekkeple şunları yazdım: Ha, yavrum ha! Nasıl, güzel bir roman adı değil mi!

Önünden, içim hop hop ederek geçtiğim bir Kitabevi vardır. ev değil, saray! Vitrinlerinde hayran hayran seyrettiğim kitaplar, bugün dosya koltuğumda kapısından içeri girerken küçüldü, küçüldü de, camların arkasında siliniverdi. Bunlar da kitap mıydı sanki!..

Dosyayı göğsümü gere gere koydum patronun önüne:

«İşte!» dedim, üç yılda ortaya koyduğum eser!»

Adam hiç oralı değildi. Başını önündeki defterden kaldırdı. Beni, pardesüsünün altına kitap kaydırırken yakalamış bir kitap hırsızı gibi, tepeden tırnağa süzdükten sonra:

«Kaç yaşındasınız?» dedi.

«Yirmi üç!»

«Bir eser yazmak için daha çok erken değil mi?» diye sordu.

«Neye erken olsun!»

«Avrupa'ya gittiniz mi siz?»

«Hayır!»

«Amerika'ya?»

«Hayır!»

«Afrika'ya?»

«Hayır!»

«Adana'ya?»

«Adanaya da gitmedim!»

«Bütün bir gece uykusuz kaldığınız oldu mu?»

«Geç yatarım, erken kalkarım!»

«Yirmi dört saat aç kaldınız mı hiç?»

«Kahvaltı yapmam ama, iki övün yemeği de boşlamam!»

«Dayak yediniz mi, dayak?»

«Çocukluğumda çooook!»

«Çocukluğu geç... Onlar sayılmaz!»

«Hiç dayak attınız mı?»

«Ben ha!.. Karıncayı bile incitecek adam değilim ben!»

«Tavuk kesebilir misiniz?»

«Ben ne diyorum, siz ne soruyorsunuz!»

«Nerelerde yattınız?»

«Nerelerde mi, yatakta!»

«Hastanede yattınız mı?»

«Yatmadım!»

«Hapishanede!»

«Yatmadım!»

«Köprü altında!»

«Hayır... Hayır!..»

«Hiç haksızlığa uğradınız mı?»

«Uğradım!»

«Ne oldu?»

«Bir gün berberde sıra beklerken, berber, benim yerime başka bir müşterisini geçirdi koltuğa!»

«Siz ne yaptınız?»

«Ben mi? Hiiiiiç!.. Traşının bitmesini bekledim!»

Birden suratı altüst oldu. Masanın üstündeki roman dosyasını kaptığı gibi, fırlattı kucağıma:

«Sen!» dedi, «roman değil, dilekçe bile yazamazsın! Anlıyor musun! Roman kiiiiim, sen kim!»

Selâm bile vermeden çıktım, yanındaki kitapçıya girdim:

«Romanım var!» dedim, «Basar mısınız?»

Beni tepeden tırnağa bir süzdü:

«Hayır!» dedi, «Basamayız!»

«Neden?» diye sordum.

«Nedeni, medeni var mı? Boyunbağını böyle özene bezene, kimbilir kaç saatte bağlayan adam, romancı değil, olsa olsa personel şefi olabilir!»

Üçüncü kitapçıya girdim:

«Romanım var!» dedim.

«Adı?»

«Ha yavrum ha!»

«Adında hiç iş yok! Ama, değiştirebiliriz adını!»

«Adını değiştiremezsiniz!»

«Basamayız öyleyse!»

«Dördüncü kitapçıya girdim!»

«Roman!»

«Adınız?»

«Birol Vardar!»

«Böyle romancı adı olmaz. Sen ancak futbolcu olabilirsin bu isimle! Maamafi adını değiştirebiliriz!»

«Adımı değiştiremezsiniz benim!»

«Basamayız dostum Birol Vardar!»

Beşincisine girdim:

«Romanımı basar mısınız?»

«Basarız!» dedi, «Bu işe kaç bin lira ayırdınız?»

«Ben mi para ayıracağım?»

«Evet, siz!»

«Ben size satmak istiyorum!»

«Biz ancak masrafını verirseniz basabiliriz. Satıştan da yüzde kırk alırız!»

Altıncı kitapçıya girdim:

«Roman!»

«Ne romanı?»

«Roman işte!»

«Canım ne romanı, neden bahsediyor?»

«Bir genç var Üniversiteli... Bir kız seviyor, tahsilsiz bir kız...»

«Yani bütün romanlar gibi...»

Yedinci kitapçıya girdim:

«Romanım var!» dedim.

«Sen mi yazdın?» diye sordu.

«Evet!» dedim, «Ben yazdım!»

«Sen yazamazsın!

«Neden yazamıyacakmışım!»

«Yazamazsın işte!»

«Canım, neden!»

«Saçlarını böyle ortadan ikiye ayıran adam roman yazamaz.»

«Nerden biliyorsunuz canım!»

«Ben tam kırk senelik kitapçıyım... Benim de kendime göre bir tecrübem var, elbet!»

Sekizinci kitapçıya girerken artık elim ayağım titremeye başlamıştı. Karşımda iri yarı bir adam görünce yanlışlıkla bir kasap dükânına mı girdim diye dört yanıma bakındım. Hayır, doğruydu.

«Roman!» dedim.

«Ver! diye elimdeki dosyaya yapıştı. Açtı kapağını.

«Oh!» diye rahat bir soluk aldım, işler yavaş yavaş yoluna girmeye başlamıştı. İlk defa dosya açılıyordu çünkü.

«Sen mi yazdın bunları?»

«Ben yazdım!»

«Demek makine ile yazı yazmasını biliyorsun!

«Makineyle ben yazmadım, yazdırdım. Romanı yazan benim!»

«Bize iyi daktilo yazan biri lâzımdı da!»

Dokuzuncu kitapçı çok gençti. Kapıdan girdiğimi görünce kalktı ayağa:

«Buyurun!» dedi, «Emriniz!»

«Estağfurullah!» dedim, «Roman getirdim!»

«Açık mı?»

«Nasıl, anlamadım... Yani müstehcen mi demek istiyorsunuz!»

«Hayır, hayır... Biz roman satın alırız da...Sayfaları açık mı demek istiyorum!»

Onuncu kitapçı kapıda dikiliyordu, beni bekliyordu âdeta...

«Buyurun!» dedi.

«Roman basıyor musunuz?»

«Bırak masanın üstüne!» diye burnu ile, üstü karma karışık bir masa gösterdi, bakalım işin sonu neye bağlanacak diye araladım kâğıtları, dosyayı bıraktım. O hala kapının önünde dikilmiş yoldan geçenleri seyrediyordu.

«Bıraktım!» dedim.

Yüzüme bakmadan cevap verdi:

«Çok gozel!»

Bir çeyrek saat daha geçti. Yoldan geçenlerdeydi gözü. Yeniden:

«Bıraktım romanı!» dedim

«Çok gozel!»

Bir çeyrek saat daha dikildim. Birden geriye döndü:

«Ben bu romanı bir okutayım!» dedi.

«Kime okutacaksınız!»

«Pabucu büyüğe değela... Okutacaam bu işlerden ağnayan birine! Sen bi hafta sona bi oğra bahalım!»

Bir hafta sonra bi uğradım. Baktı, baktı:

«Ne isteyon?» dedi.

«Roman için geldim!» dedim.

Hiç duymamış gibi sordu:

«Çay mi içersin, gave mi?»

«Ben efendim!» dedim, «Ben hiç bir şey içmem!»

«İçmediğin iyi. Biz içiyok da ne oluyo sanki!»

Sonra kuşkulu kuşkulu süzdü beni:

«Bu romanı sen yazdın ha!» diye sordu.

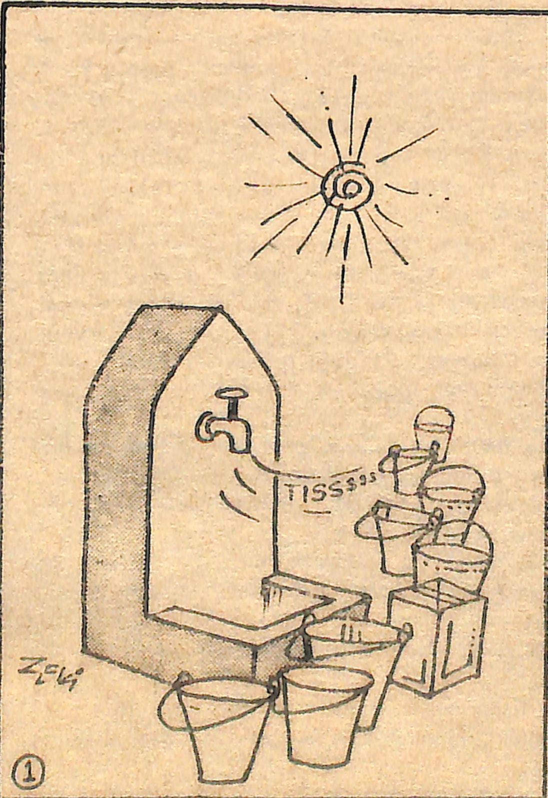
«Ben yazdım!»

«Hani bi yerden yürütmedin ya Fransızca'dan, İngilizce'den?.. tercüme falan değel ha?»

«Yooook!»

«Golay ...

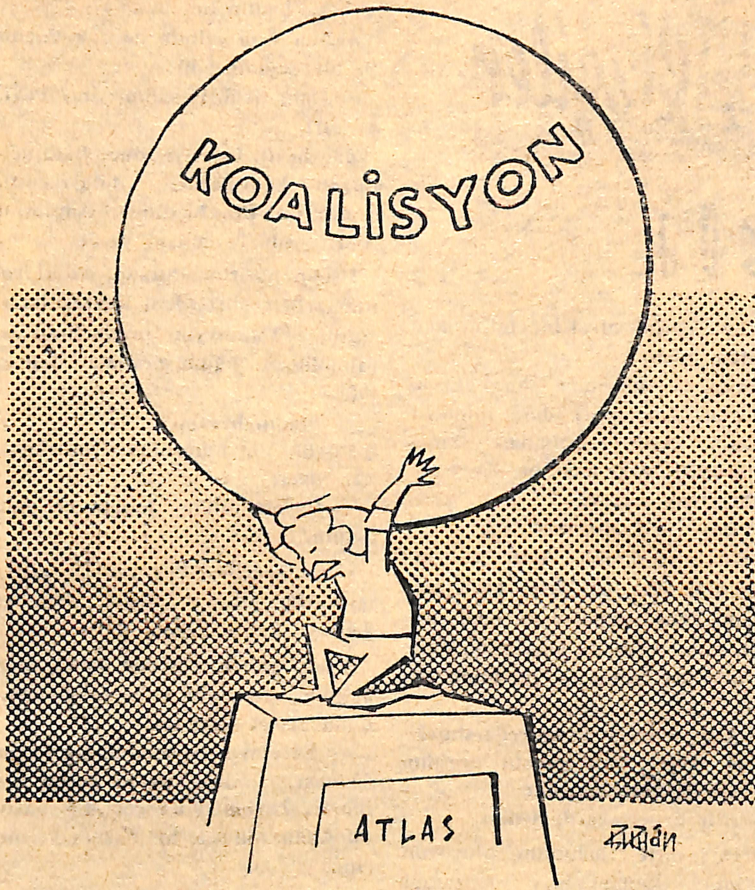
der ...

1

2

İnönü yine Başbakan... (Gazeteler)

racak kitabın üzerinde! Yazan değel de, çeviren denecek, işte o gadar!»

«Peki!», dedim, «kabul!»

«Akıllı birine benziyon sen! Şimdi ne isteyon bu kitaba!»

«Bu kitaba mı? Beş bin lira!»

«Ne? Beş bin lira mı?.. Şaka mı söylüyon?»

«Hiç şaka olur mu? Tam üç sene...»

«Uzun etme! Bir yüz kâğıt vereyim, helâlinden, fazla metelik etmez!»

Dosyayı aradım, masanın üstünde bulamadım! Alıp gidecektim.

«Bagale! Delğanlı. Bu kitap senin ilk kitabın... Ben ossam, metelik almazdım. Senin reklâmın olacak bu kitap! Bi daakine ne istersen iste, hakkın!»

«Vermem!»

«Hadi bir yüz gâğıt daha verem!»

«Olmaz, verin dosyamı da gideyim!»

«Canım uzun etme işte... Üçyüz ossun!»

Açtı kasayı... Benim dosyayı çıkardı, attı önüme! Dosyayı alıp gidiyordum ki, önüme geçti:

«emen basacaaaan!» dedi, «garton gapak geçireceeen. Üzerine bir de vernik çektim mi, pırıl pırıl olacak!»

Kitabımı vitrinde görür gibi olmuştum. Yüzüm yumuşayıverdi. Duraladım. İçimden geçenleri şu dangul dunğul kitapçı nasıl da anlamıştı. Yapıştı dosyaya. Üçyüz lira benim gibi bir memur için, ay sonunda kötü para değildi hani!

«Hele otur şuraya!» dedi, «Bi gaavemi iç!»

Kapıya kadar gitti. Ucuna çomak bağlı bir ipe yapıştı, çekti. Karşiki kapıdan çıkan kahveci çırağına tek parmağını kaldırdı. Bir cezveyi bir kaç kere ocağa sürerken gibi yaptı. Sonra geldi masanın başına geçti. Bir defter çıkardı, bono defteri:

«Vadesini altı ay mı yapalım!» dedi, yoksa ikiye bölüp üç aylık mı olsun!»

«Anlamadım!» dedim, «Neyi bölüyorsunuz?»

«Canım, peşin para verecek değelima! Bono vireceem!»

«Yok!» dedim, «Benim bonoya falan aklım ermez. Peşin para isterim ben!»

«Peşin ha!.. Nirde ööööle bolluk! Dolaş piyasayı. Heç peşin iş var mı bi gör! Üçyüz liralık bono viririm sana üç aylığına!»

Bono istemem ben!»

Bonoyu doldurmağa başlamıştı bile:

«Olmaz!» dedim, «boşuna yazmayın!»

«Canım ben yazayım İcap ederse gayri verirsin!»

«Ben kime veririm. Kimseyi tanımam ki....»

Bonoyu altına zaten önceden pul yapışmıştı. Bastı imzayı!

«Al!» dedi, «İyi gunlerde gullan!»

Elimi bile sürmediğimi görünce:

«Bak!» dedi, «Birol efendi oğlum... Ben seni birine gondereceem. Hemen gırdırırsın! Gırdırırsın emme, gondereceeem adamı yerinde bulursun! Senin işin gorulsun devi bi golaylık gösterdirim sağa!... Bu üçyüz liralık bono varya... Ben bu ücvüz liralık bonoyu yüzelli gâğıda kırarım. Sırf senin işin gorulsun deyi... Bizim kutuphanenin adı Kolaylık kutuphanesi... Sağa da bi kolaylık göstertmezsek kime göstertecez!»

R. ILGAZ

★

PEHLİVANLARIMIZ

İspanya'da, kurduğumuz hayal şatoları birer birer yıkıldı: Serbest güreşte, şu dünyaya parmak ısırttığımız, sağa, sola hocalar yollayıp pehlivanlar yetiştirdiğimiz serbest güreşte bile dünya... dünya dördüncüsü olduk!

Pekiii, ya Kırkpınar güreşlerine ne buyurulur? Onda da baş pehlivanlar yenişemedi, altın kemer ortada kaldı!

Ne oldu, ne dersiniz?.. Yoksa asıl usta pehlivanlar Ankarada mı peşrev yapıp elense çekişiyorlar?

Ne mutlu sana eşek
Canın istediği zaman anırabiliyorsun
Yem yiyebiliyorsun gönlünce
Ne sıpalarının geçim derdi
Ne Migros önünde kuyruk.
Ne epsom tozu, ne amonyak, ne losyon
Ne tutkallı koltuk
Ne koalisyon

Zırlamak hürriyetin var sonsuz
Çayırlarda toplanma hürriyetin var.
Tekme at canının istediğine
Atabildiğin kadar.

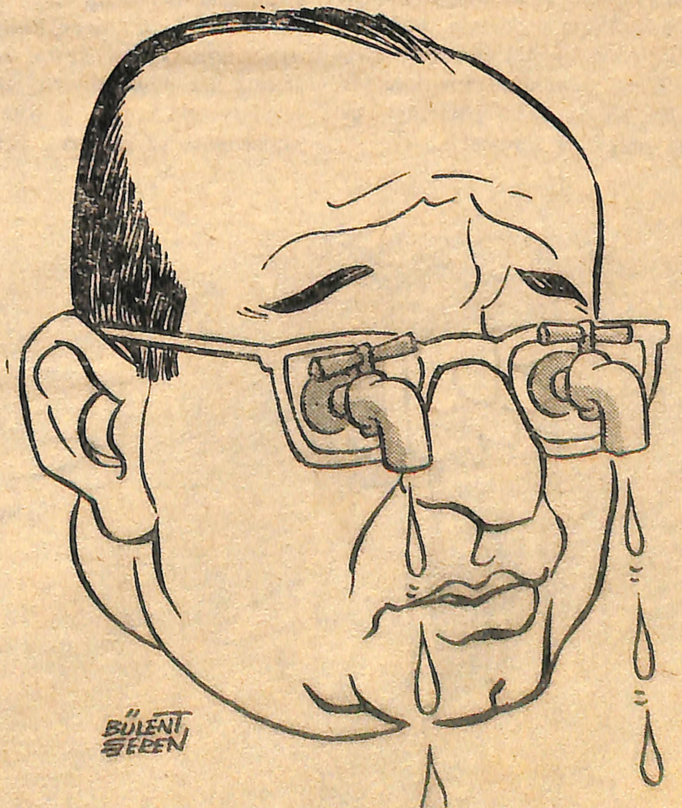
Kulağını sevsinler eşek!
«Çüüüş!» sesine alışkın kadife kulağını
Sürmeli gözlerini sevsinler
Ağzını, dişlerini
Sesinin notasını sevsinler.

Ne mutlu sana eşek
Ne bir torba saman çalarsın
Bir başka eşekten
Ne de ırzına geçtiğin olur
Herhangi bir sıpanın.

Sen anıverirsin uzaklarda
Ben sana şiirler söylerim.
Tanıdık - tanımadık bütün eşeklere
Arz-ı hürmet eylerim...

Şemsi BELLİ

A.P. li Bakan Nihat Su, gözyaşları içinde istifa etti ve istifasını geri aldı:

Su koyuverdi!

İSTANBUL'DAN Çizgiler

ORHAN KEMAL

MUHASEBECİ!

«Kaleminden kan damlıyan» ünlü, mutlu yazar ya da senaryocu, rejisör arkadaşlar gibi, «Muhasebe» si sağlam bir işyerine oldum bittim kapılanamadım. Bu herhalde benim «Kalemimden kan damlamadı»-ğından olacak. Belki başka sebepleri de vardır, kimbilir asıl sebebi ben herkesten iyi biliyorumdur ya, geçelim şimdi.

Evet, muhasebesi sağlam, gel giti hiç yok değilse bile, kararındasına rastlıyamadım. 950 den önce iş ve para aslanın ağzındaydı. 950 den sonra iş ve para kapanın elinde kaldı, kapamadık. Pek pek «Bugün git, yarın gel!» oldu. 950 den sonraysa bir bono furyasıyla, paralar kasalar, câri hesaplar çekildi. Bono sudan ucuz oldu. Hele eş, dost, arkadaş hatırı için verilen «Teselli» bonoları, «Hatır» bonoları, para sahiplerini büsbütün kendine getirdi.

Muhasebe servisleri, daha çok da muhasebecilerle veznedarlar galiba malî hayatın barometreleri. Memleketteki iş hacmi, para durumu, aksata dalganışlarını muhasebe servislerinden öğrenmek en doğrusu.

. . . .

Adımı, yerini söylemiyeyim, alacağım var. Para günlerini bir değil, birkaç hafta geçirmişim. Mahsustan. Mahsustan, çünkü atlatılmaktan bıkmış usanmışım. Bugün git, yarın gel. Yarın gidersin, öbürgün. Eh diyorum bugün, alacağım epeyce birikti. Kemküm etmezler, edemezler. Geçen hafta gitmedim, evvelki hafta da gitmedim...

Muhasebe servisi. Dünyanın her yerindeki muhasebe servisleri gibi bir servis ve dünyanın galiba bütün muhasebecileri gibi asık yüzlü muhasebeci. Bu işi bir zamanlar ben de yaptığım için, muhasebecilerle veznedarların neden asık yüzlü, niçin ıkıntılı, dokununca patlıyan cinsten olduklarını gayet iyi bilirim.

Servisten içeri olanca sempatikliğimi takınarak girdim:

— Kolay gelsin!

Sert bakışlı, asık yüzler kalktı, bana baktı, «Eyvallah» adına birtakım homurtulardan sonra tekrar önlerine indi. İyi ama niçin? İki hafta uğramamışım. Sonra sadakaḑ da vermiyecekler.

O sırada idare müdürü çıkageldi. Betonda parçalanan bir tabaka cam şangırtısıyla:

— Vay, dedi. Siz ha? Aman efendim bu ne şeref, bu ne iltifat? Buyurun, rica ederim buyurun, bir kahvemizi için!

Hah şöyle, beklediğim karşılanış bu kadar içten, böylesine tumturaklı olmasa bile, gene de buna yakındı. İki hafta sırtı sıra rahatsız etmemiştim. Başkaları belki de günü gününe gelip rahatsız ediyorlardı.

Neyse, İdare müdürünün odasına girdik. Maroken kanape koltuklar, ceviz masa, ceviz çerçeveli tablolar, yerde kaba tüylü ama alların, morların, sarı, mavilerin kaynaştığı zarif desenli halı, köşede Beyoğlu camekânlarında hep görüp yutkunruğumuz gaz sobalarından bir tane, tavanda eski zaman saraylarının tavanlarından sarkanları hatırlatan cinsten zarifin enfesi bir billûr avize filân falan.

Gözleri yuvalarında kara kara, cıva gibi dönen kurt idare müdürü masasına geçti, oturmadan çekmecesini çekti, gıcır gıcır bir Kool paketini yırtıp uzattı:

— Buyurmaz mısınız?

Nasıl buyurmam? Aldım bir tane. Aldım ama, şu bizim para meselesini hallediverseler de beni savsalar, daha memnun olacağım. Maksat misafiri ağırlayıp memnun etmek...

— Çay, kahve.. ne emredersiniz?

Hangi emir? Hiş alışkın değilim emretmeğe ama, çaresiz:

— Bir orta şekerli, dedim.

Orta şekerli geledursun, oturuyor masasına. Günün siyasi manzarası üzerine yorumlar... Koalisyon hükûmeti iyiymiş ama, İnönü pek yüz vermiyormuş. Halbuki yüz vermenin neticeleri...

Bütün bunlardan bana ne değil elbette ama, o sıra, oradan alacağım para çok çok daha değerli. Hani parayı muhasebeden kopartıp bana verdirse de şuradan sağ salim çıkıp gitsem, onu öyle seveceğim ki!

— Efendim, eski deyimle mevsimi şita'nın en ekmeli mükemmeli..

Kurena'dan Azmi beyefendiyi mi dinlemedim, Lebi-derya yalılarını mı, İspenç horozlarıyla Denizli'lerin kıyaslanmasını mı, çulluk avlarını mı?

Artık dayanamadım:

— Saatınız kaçtı efendim?

Baktı:

— Onikiye geliyor...

— Şu benim hesabı...

Aklına yeni gelmiş de çok önemsiz bir şeymiş gibi:

— Haa, dedi. Hesabınız mı? Peki, derhal!

Zile bastı. Odacıya önce hâlâ gelmiyen kahvelerden dolayı çattı. Sonra da «Beyefendinin hesaplarını hazırlasınlar!» emrini verdi.

Hesap hazırlanadursun, eski romanlardan, şiirlerden, Bektaşilikten tutun, «Maddiyyun mezhebinin izmihlâli» ne kadar arabalar dolusu lâf.

— Benim hesap...

Büyük bir kibarlıkla hatırlayış, zil, odacı:

— Beyefendinin hesabı ne oldu oğlum?

— Muhasebeci bey yemeğe gitti.

— Hay gitmez olsun... Öğleden sonraya kalsa beyefendi?

Uzatmıyalım, öğleden sonra, ertesi güne, ertesi gün daha ertesi güne, daha ertesi gün de....

— Sormayın beyefendi, sormayın. Muhasebecimizin başına geleni sormayın. Zavallı, dört çocuk babasıydı. Allah kimselerin başına vermesin...

— Hayrola, ne oldu?

— Bankadan çıkmış, karşıdan karşıya geçerken...

Anlaşılmıştı.

Şimdi muhasebecinin iyi olmasını bekliyorum.

Orhan KEMAL

*

Çirkin

Hürriyet gazetesinin, şu en çok satışlı olmakla övünen Hürriyet gazetesinin, birinci sayfasındaki kapkara, koskocaman harflerle dizilmiş şu başlığa bakınız:

«Erkin'e göre Bulgarların son davranışı sadece çirkin!»

Biliyorsunuz: Bulgarlar, son zamanlarda Türkiye aleyhine çeşitli propaganda yayınları yapmışlardır. Dışişleri Bakanımız bu siyasî terbiye dışı konuşmalara kulak tıkayamazdı. Cevap verdi. Bu cevap kimin cevabıdır?.. Feridun Cemal Erkin'in diliyle Türk hükûmetinin, Türk milletinin...

Ama, Hürriyet gazetesinin türkçesiyle bu cevap, sadece «Erkin'e göre» dir!

Allah Allah, Simavi biraderlere göre değil mi?..

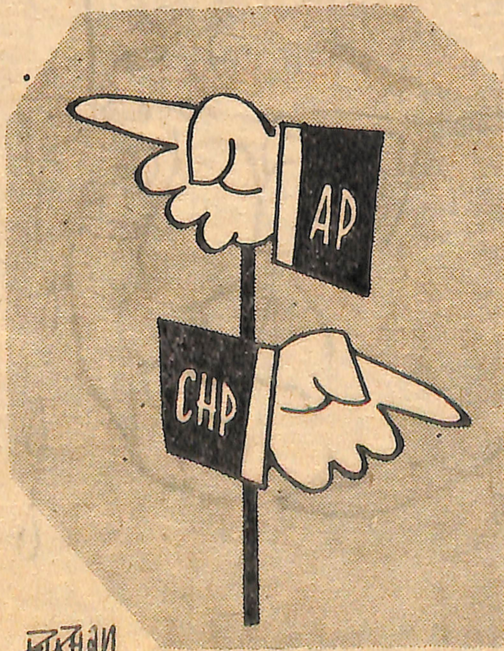
Türkçe bilen bir kalem, bu haberin başlığını şöyle yazardı:

«Bulgarların çirkin davranışı!»

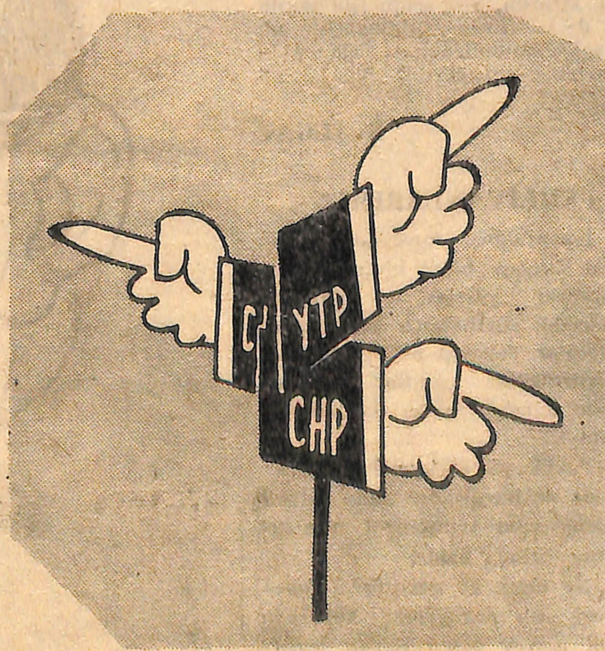
Yahut:

«Erkin, Bulgarların çirkin Davranışını belirtti!»

Ama, Holivut çıplağı seçmekten güzel türkçe, doğru türkçe yazmaya bayların vakti yok ki!

İkili Koalisyon

Üçlü Koalisyon!

Geçici hükümet!

Marie Bell...

Geldi... 30 sene evvel de gelmişmiş... Phedre trajedisini oynadı, bir de Berenice'i... Gitmedim... Gözünün önüne getiriyordum, genç üvey oğluna âşık, genç üvey anne olması gereken Marie Bell'i o rolde, bir ilâhın bedbaht nişanlısı Berenice rolünde'de... Dram anlayışımız bu gün daha «çıplak»... Fransızların boğazı karıştıran «r» harfını telâffuzları, dramı, trajedi'yi bozuyor, kalabalıklaştırıyor... O «r» harfi başlı başına bir trajedi zaten!..

Ben bir şeye şaştım... Benimle beraber Cahid Hayta da şaştı... Dış İşleri bakanlığı genel sekreter muavinidir Cahid Hayta... «Yahu» dedi, «biz ne tuhaf insanlarız: Kadın geleli sadece yaşından bahsediyoruz... Halbuki Garp Edebiyat kitaplarında, yazar veya ozan kadınsa, doğum tarihi boş bırakılır...» Herkes hatun geleli: «İlk defa o Türkiye'ye geldiği zaman ben on yaşındaydım, ben beş yaşındaydım» deyip duruyor...

Herkesin kundağa girmesinin sebebini söyliyeyim, Cahid Hayta dostum... Kafaca gelişmiyen bir topumda gençlikten başka hangi değer, değer olabilir?..

Sonradan kokteyl verildi Fransız sefaretinde Marie Bell'in şerefine. Şeker pembelerine bürünmüş, gün görmüş sanatkârı beğenmedim... Sahte buldum. En çok içime dokunan hareketi, rüzgâr esintisinden kendini korumak için alabildiğine uzayan yeşillikten, sefaretin salonlarına ilticasıydı... Samimî bir hareketti bu...

Politikadan başını alan politikacılar konuşmuşlardı dâvete. Gene politikadan konuşuyorlardı... «Ümit... ümitsizlik» gibi lâkırdılar ediyorlardı... Kendilerinden ümitliydiler.... Dünyadan ümitsizdiler... Bir tanesini deneseler!..

Esmer esmer, ufak ufak, tefek tefek uzakdoğu sefireleri, elbiselerinin brikarlarını tozda toprakta gezdiriyorlardı... Canım kumaşlara acıyordum, onlar acımıyorlardı, onların da fiyakası oydu...

Hey! Ne tuhaf, bazı şeyler ne kadar geçmişe ait: Kokteyller de, trajediler de, Marie Bell'de... «Geçmişten» başka kimsenin birşey sunduğu yok bize!..

Modern bakana modern ilâç!

Birkaç zaman önce, Adliye Bakanlığını dolduran Sahir Kurutluoğlu, odasına girildiğinde, bin bir acıyla kıvranırcasına ayağa kalkar gibi yapardı. Sual sormak istemezdiniz kendisine ve «Aman kalkma, aman rahatsız olma, aman kendini bak» gibi tavsiyelerle ayrılırdınız yanından... Bu galiba, fazla sıkıştırılmamak'çin, esaslı ve başarılı bir numaraydı...

Geçen gün kendisini bir seferette gördük... Gözü kaşı, her tarafı zıp zıp oynuyordu... Ağrılarından, sızılarından eser kalmamıştı...

«— Nasıl iyi oldunuz, ne yaparak?» diye meraklandık...

«— Basın balosunda Twist yaparak» diye gülümsedi...

Ohooo, Sahir beycim, madem ki şifa hoplamaktaymış, bütün arkadaşlara haber salayım!.. Zaten hepsi hop oturup hop kalkıyor yaaa!

Asırların

Bir İsmetofob, İnönü'yü şöyle vasıflandırıyordu:

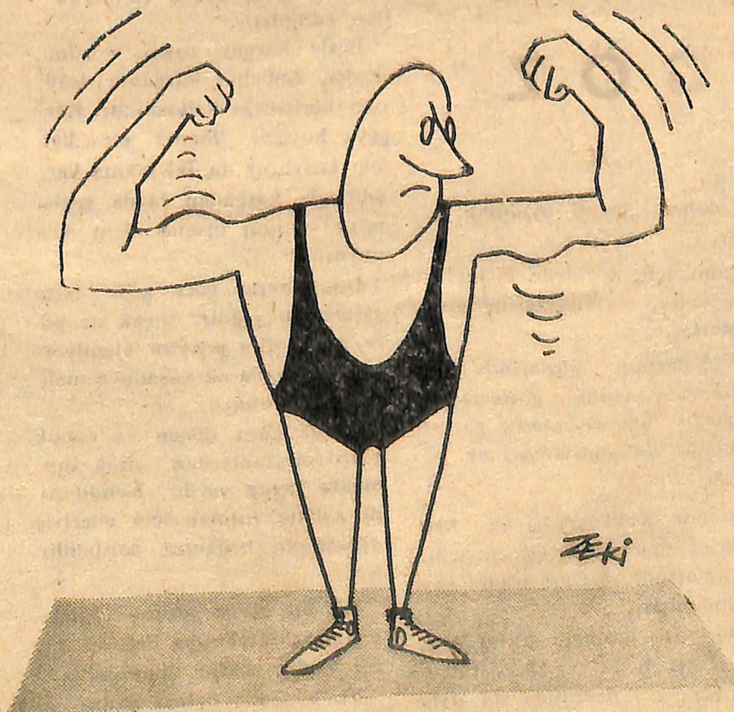
«— Yaşının adamı olsa gene iyi... Asırların adamı, asırların!..»

Bu çok büyük bir hayranlığın ifadesi de olabilirdi, eğer ifade edilmek istenen hayranlık olsaydı!

Bravooo..

FOUCHE (Napoleon'un Emniyet, yani İçişleri Bakanı) şöyle buyurmuştur: «Başarıya ulaşmış bir İçişleri Bakanının başlıca özelliği, toplum tarafından sevilmemektir...»

Öyleyseeee, bravo... Topaloğlu!..

Güreşçilerimiz dünya şampiyonasında derece alamadı.
(Gazeteler)

Müzeler:

Otomobil kuyruğu, sultanî bir kuyruktu... Topkapı Sarayının önündeydi bu kuyruk... İnsanlar iniyor, kısa bir müddet sonra tekrar biniyordu otomobillere... Bunu, bana İstanbulu gezen bir ecnebî gazeteci Ankara'da anlattı... Önemli bulduğum için yazıyorum, İstanbullulara, bir de kim olacaksa, Millî Eğitim Bakanına...

Harem dairesi, hâlâ tâmir ediliyormuş. Onun'çin görülemezdi... Kaç senedenberi sürüyor diye sorsanız bu tâmir, «bir harem teşkil edecek kadar zaman» derim... Amma kimsenin kimseye birşey sorduğu var mı zamanımızda?

Harem dairesi olmıyan kısım için cevap ta şuymuş: «Efendim, yalnız, hazine görülebilir, diğer kısımlar için öğleden sonra gelin.» Hoppala da hoppala!.. Gene «biz bize benzeriz» fasilesine ait bir tutum. İstanbul gibi darmadağın bir şehirde, insan öğleden evvel Topkapıda kuyruklaşacak, bir de öğleden sonra... Müzeler müdürü beyciim... çok affedersiniz, amma hafiften direnebilir miyiz?

Hazine dairesine gelince... «Kama'nın altına «kama...» Broşun altına «altın ve pırlantalı broş» yazılması ne ifade eder, çok merak ediyorum... Seneler senesi, pırıltıların parıltıların, kimin nesi olduğunu bilmeden gözlerimizi kırpıştırmaktan usandık... Usanç bu, insan içindir... Ve ancak karşılarına geçip; «Ben sana şu pırlantayı hediye ediyorum, sen bana şu damla zümrütü et» diye hediyeleştik arkadaşlarla... Ben şahsen hep bunu yaparım, hem keyiften, hem cehaletten!..

Tasnif!

Mutedil: Sadece tokat atan.
Müfrit: Tekme atan...
Galiba ayırmayı bu şekilde açıklamak icabediyor...

Özel hafta!

Amerika'da tuhaf tuhaf haftalar vardır: Patates haftası, tütün haftası, sülün haftası, gibi...

Biz de geçen haftaya bir isim verirsek: «Sille Tokat haftası» diyebiliriz... Milletvekilleri sille tokat, Allah ne verdiyse giriştiler... Sille tokat haftasından sonra, isterseniz bir de «aile terbiyesi» haftasını yapalım... Peşpeşe fena olmaz...

TRANSFER P

ŞEYTAN diyor ki

GÖZ

Elâsı vardır, yeşili vardır, mavisi, siyahı, kahverengisi, çipili, tahrirlisi vardır. Divan şiirinden günümüzün tangolarına kadar, çağlar içinde uzayan erkek ahlarının değişmez mihrabı olmuştur bazıları.

Ruhi

Ol iki çeşmi kaatilden şikâyet ittiğim bu kim
Gönülden aldılar sabrım sana i'lâm lâzımdır

Diyerek feryat ediyor.

Bir keman yayında titriyen ses, dili ayrı olsa da deyişi aynı bir inleyişle bütün dünya radyolarını dolduruyor :

— Gözlerine vuruldum.

Yakan gözler, yere seren gözler, yalvartan gözler... Fakat en tehlikelisi, insanlara karşı bir hıncın çifte bacası gibi tüten kanlı gözlerle, yükseldikçe, büsbütün görmez olan gözlerdir.

Onlar kimseye:;

— Gözün üstünde kaşın var, dedirtmezler.

Hele bir demiye kalkın da bakın. Böyle bir teferruatı farkedecek kadar keskin bakışlı olmanızın cezasını, gözünüzü patlatmıya kalkarak çıkartırlar.

Körlüğün irtifa ile mütenasip olduğu yerlerde bu değişmez

※

rin daima gözleri oyulmak istenir.

Onun için tedbirde kusur istemiyenler, gördüklerine göz yumarlar.

Başkalarının gözlerinde çöp ararken, kendi gözlerindeki merteği görmiyenlerin gayretkeşliğine de sinirlenmemek gerekir.

Çünkü çöplü gözler de, kendilerini mazur göstermek için, başkalarında mertek arama gayretindedirler.

Bu çifte aranışta birincilerin davranışı belki sefilce, fakat ikincilerin davranışı da daha çok asilce değildir.

Gözünüz çöpsüz ve mertekman onu budaktan sakınmıyacaksınız. Çünkü sakındınız mı mutlaka bir şey batıyor.

Ölünce körlerin badem gözlü olduğu iddiasına da fazla kulak asmamalı. Nice badem gözlüler biliriz ki, dünyadan ellerini eteklerini çekince, kör oldukları davul zurna çalınarak ilân edilmiştir.

Besle kargayı oysun gözünü, derler. Kabahat karganın değil, onu beslemeğe kalkanındır. Kargaya huyuna ihanet etmediği için kızıyoruz da, iki lokma karşılığında kargadan fayda sağlamıya çalışan insana niçin kızmıyoruz?

İnsan bazan göze gelir Söze gelmekten yeğdir. Ancak ne göze, ne de söze geleyim istemiyorsanız silik olarak yaşamıya mahkûm olursunuz.

Çabuk gözü dönen ve çabuk gözü kararanlardan uzak durmakta fayda vardır. Kendilerini ayakta tutmak için elleriyle uğraşırken boğanıza sarılabilirler.

Hiç bir şeyde gözünüz kalmasın. Göz bırakmıya değecek hiç bir varlık yoktur dünyada.

Ve gözünüz daima aydın olsun ve sevdiğiniz gözler daima sizin olsun.

F. K

Bizim küçük vali, bizim sevimli F. K. G

Hani kırk gün kırk gece düşünülse, üstada

Çünkü efendim, sayın büyüğümüz, evvelâ
hepsi tamam!

Sonra efendim, hac ile zekâtı bilmem ama
Demek üstad, âhiretini de imardan geri kalm

E, hem dünyasını, hem âhiretini imar eder
bulunur?

Gençlerimizin cinsî bilgisi yetersiz.. (Gazeteler)

ANORAMASI !

G.

akan oldu nihayet. Hem de İmar Bakanı!
ından daha uygun bakanlık bulunamazdı...
ayasını imar etmiştir. Apartıman, han, hamam,

bdest, namaz, oruç da yerindedir maşallah...
or.
ir adamdan daha uygun İmar Bakanı nerde

aya çalışıyorduk anne!..

BALONLAR

«Bir kadın âşık mı? Ondan her şey beklenebilir.»

Balzac

Âşık olmayan kadından hiç bir şey beklenemez, değil tabii.

Akbaba

※

«Zaman geçer, su akar, insan unutur.»

Flaubert

Geçen zamandan küçük bir hâtıra, akan sudan bir avuç kum kalabilir; ama unutan insandan ne kalır? Hiç...

Akbaba

※

«Kadından söz açmak, müthiş bir konudan söz açmak demektir. Bu işe girişenler, hayatlarında en büyük cür'ette bulunmuş olurlar.»

Muller

Ne diyor Madmazel Aise: «Cüretkârâne, delice hareketler erkeklere yakışır zaten.»

Akbaba

※

«Fikir ve zekâ budala ölçülerdir, aldanabilirler; aldanmayan histir.»

İsmail Habip Sevük

Bununla beraber aldanan fikir, aldanmayan hissi daima aldatır!

Akbaba

※

«Kadın fevkalâde tekemmül etmiş bir şeytandır.»

V. Hugo

— Aslında şeytan da melekmiş; Cennetten koğulunca şeytan olmuş, derler!

Akbaba

※

«Kadın, beşeriyetin asabî kısmını, erkek ise adali kısmını teşkil eder.»

P. Hallé

— Doğru: kuvvet bizde idare onlarda!...

Akbaba

※

«Ben hayatta, hiç anlamadan üç şey sevdim: Resim, musiki ve kadınlar.»

Fontenellé

— Bir şeyi anlamadan sevmek önemli değil: Sevmeden anlamağa çalışmak; asıl mesele - daha doğrusu işkence - bu!...

Akbaba

※

«Artık beni hiç görmiyecek olan annem, bir gün bana: Bâkirelerin tenha yerlerde açan esrarengiz çiçeklere benzediğini söylemişti.»

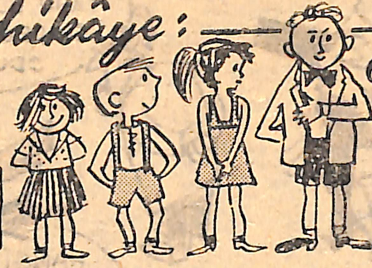
Chateaubriand

— Ne olurdu o tenha yerlerde esrarlı çiçeklere bir gün de ısırganlar, baldıranlar, devedikenleri ve kaynana dilleri de yetişmeseydi!...

Akbaba

Çehof'tan bir hikâye:

CANLI TAKVİM

çeviren: **VÂ-NÛ**

EV SAHİBİ anlatıyor:

— Neydi o eski devirler, efendim? Neydi o eski devirler.. Zat-ı âlilerini temin ederim ki artık dünyanın tadı tuzu kalmadı. Dünya nizamı bozuldu. Şehrimizin hayatı eskiden böyle sönük müydü? Tiyatro mevsimlerinde opera ve dram heyetlerinin biri gider, öbürü gelirdi. Halbuki şimdi?.. İnsaf buyurunuz, şimdi öyle mi ya? O canım klâsik eserlere rağbet eden kalmadı. Ahali operetlere, dans salonlarına, kabarelere, canbazhanelere koşuyor. Biz de o cavalacozlara uyup yabanın şarlatanlarına paramızı kaptıracak değiliz ya... İşte senelerdir evimize kapandık kaldık. Geceleri hiçbir yere çıkmıyoruz Dağ bayındayız sanki... Ah, eski devirler, ah... Hatırlar mısınız, efendim. Şehrimize meşhur bir aktör gelmişti. Uzun boylu, yakışıklı bir İtalyan... Neydi ismi şunun? Hafıza kalmadı ki... Dün yediğimi bugün unutuyorum. Bunadık mı ne? Hah, geldi aklıma: Luici Ernesto De Rucyero! Herif de herifti hani ya. Göğsünü yumruklayarak sahnede bangır bangır bağırmaya başladı mı, yer gök sarsılırdı. Dehşetti doğrusu... Bizim refika kendisini pek beğenirdi. Ahbaptılar. Her temsile gider, alkışlardı. İtalyan da oyundan sonra bizim eve gelir, refikaya inşat ve beden hareketleri dersi verirdi. Ömür adamdı, ömür... Hey, koca İtalyan... Kimbilir şimdi neredekir? Acaba öldü mü, kaldı mı? Eeee... Aradan epeyce zaman geçti. Yanlışlık olmasın ama bu anlattıklarım belki on yıl evveldi. Hayır, hayır, estağfurullah! Daha fazla... (İçeriki odaya seslenir:) Huuu! Hanım. Bizim büyük oğlan kaç yaşında?

İçeriki odadan ev sahibesinin sesi geldi:

— On iki yaşında. Niçin sordun?

— Hiç... Konuşuyoruz da...

(Anlatmakta devamla:) Bir kere de şehre Priliçin isimli bir şarkıcı gelmişti. Dünyada bundan daha yakışıklı adam olmaz. Yüzünde ne nâzik, ne sevimli ifadeler belirirdi! Tavırları kibar, centilmenceydi. Ya hele sesi, azizim, hele sesi... Bir kusuru vardı yalnız, ufacık bir kusuru... Pepemeydi. Ama şarkı söylerken belli etmezdi. Şehrimizde kaldığı müddetçe refikaya şarkı dersi verdi. Hattâ refika bizzat bu meşhur tenorun öğrettiği şarkıyı müsamerelerden birinde söylemiş, çok alkışlanmıştı... Durun bakayım: Kaç sene oldu bu? On iki sene evvel... Yok, yok... Estağfurullah! On bir sene evvel... Hayır, hayır... On bir sene de değil... Huuu! Hanım! Bizim pepeme kız kaç yaşında?

— On.

— Eh öyleyse tenor Priliçin on sene on ay kadar evvel buraya geldi demektir... Hey gidi devirler hey! O zamanlar ne hoş geceler geçirirdik. Kabuğuna çekilmiş sümüklü böcek gibi evimizde mi otururduk eskiden? Ya hele Rus - Japon muharebesi esnasında? Harp bitip de sulh olduktan sonra şehrimize gelen japon zabitlerinin şerefine bir müsamere tertip etmiştik. Bu müsamerede bizim refika kendini epey göstermişti. Kaç senesindeydi. Rus - Japon harbi? 1902 de mi? Hayır, hayır, estağfurullah... Yanlış söyledim... Huuu, hanım, kaç yaşında bizim bastıbacak?

O esnada Bastıbacak odaya girmişti. Sarı benizli, çekik gözlü, elmacık kemikli bir veletti.

— Yedi yaşındayım, baba! dedi.

— Demek ki Japon zabitleri şerefine bundan sekiz sene evvel müsamere vermişiz. Ah, o gece ne kadar eğlenmiştik, azizim. Ne kadar eğlenmiştik. Neydi o eski devirler? Artık dünyanın tadı tuzu kalmadı. Dünyanın nizamı bozuldu.

★

Deminden beri ev sahibinin söylediklerini dinleyen misafir, muhatabının sözünü tasdik etti:

— Evet efendim. Cidden hakkınız var. Zaman mı o zaman değil, yoksa biz mi köhnedik de hayatın zevkini alamıyoruz? Anlaşılamıyor ki... Eskiden serde gençlik vardı. Kanımız damarlarımızda sıcak sıcak dönerdi. Eskiden kukumav gibi sizinle böyle karşı karşıya mı otururduk? Dağ tepe gezer, hayattan nasip alırdık. Meselâ bendeniz, refikanızın kavalyeliğini yapardım. Tiyatroya gidecekleri zaman kendisine refakat ederdim. Patinajda da beraber kayardık. Hattâ bir gün spor elbisesini giyip dağlarda dolaşmağa gitmiştik de gece yarılarına kadar gecıktiğimiz için zat-ı âliniz fevkalâde merak buyurmuştunuz.

— Hatırlıyamıyorum. Arzettim ya, hafıza zayıf... Kaç sene evveldi bu dediğiniz?

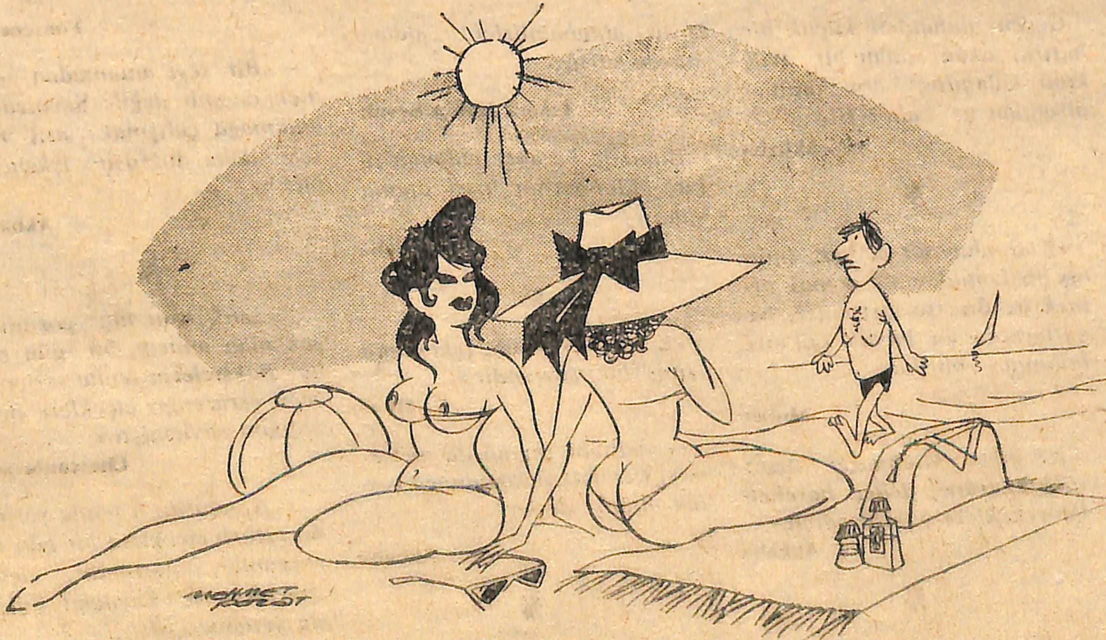
— Pek o kadar eski değil... Küçük kerimeniz kaç yaşında?

Misafir, ev sahibinin cevabını beklemeden, kanapenin üzerinde oyuncaklariyle oynıyan bir kız çocuğuna sordu:

— Kaç yaşındasın, sen, yavrum?

— Beş.

— O halde hâdise altı seneye yakın bir zaman evvel cereyan etmiş. Evet, altı sene evvel. Ah, efendim, o devir başka devirdi... Mahvolduk. Göçtük artık... Eski hararetimiz kalmadı.

— Eyvah... Kocan!

— Korkma, beni bu kıyafette tanıyamaz!..

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

Köylü - şehirli

Sıcak bir gün. İki yolcu var. İki ayrı yoldan gelip üçüncü yolda buluşurlar ve biraz olsun yolculuk edecekler. Şehirli atlıdır, köylü yaya. Olur ya, köylü sigara tüttürmek istemiş, ateş yok. Şehirliden ateş istemiş. Şehirli çıkarıp cep fenerini uzatmış ve yakıvermiş. Bir kaç dakika uğraşırlar. Fener yanar, sigara cama dayalı, uğraşır köylü, bir türlü yanmaz... Şehirli gülerek ayrılır...

Akşam evlerine varır ikisi de. Köylü:

«— Bugün bir şehirliye rastladım, beni aptal zannetti. Amma bitirdim pillerini enayinin...» diye söylenir.

Şehirli ise:

«— Bugün bir köylüye rastladım. Andavallıyı amma da uğraştırdım ha!..» diye anlatır.

Rahmi KARS

Aptallık!...

Vak'a Amerika'da cereyan eder. Oğullarının aptallığına müthiş içerliyen iki baba, bu şikâyetlerini o kadar ileriye götürürler ki, nihayet iş iddiaya dökülür. Birisi, benim oğlum sırsıklam aptal derken, diğeri benim oğlum seninkinden daha aptal der ve iddialar bu minval üzere devam eder... eder... Nihayet çocukları imtihan etmeye karar verirler.

Birincisi oğlunu çağırır ve:

— Oğlum, al şu parayı. Köşedeki telefon kulübesine kadar git. Mavi bara telefon et ve benim orada olup olmadığımı sor, der.

Birinci çocuk peki der ve gider.

İkinci baba da oğlunu çağırır ve oğlum der:

— Şu bir doları al. Git bana bir Cadillac otomobil al gel.

İkinci çocuk parayı alır, peki der ve gider...

On dakika sonra iki çocuk bir barda buluşurlar.

— Babam o kadar aptal bir adam ki; demin bana umumî telefondan mavi bara telefon et. Ben orada mıyım değil miyim, sor dedi. Oysa yanında telefon vardı.

Bu defa söz sırası ikinciye gelir:

— Benim babam seninkinden daha aptal. Biraz evvel beni çağırdı, oğlum dedi, al şu bir doları git bana bir Cadillac al gel. Halbuki bunun imkânı var mı? Biliyorsun bugün pazar bütün dükkânlar kapalı..

Ethem UTKU

MİLLETLER GÜLÜYOR

Seviyeli çocuk!

Marie Chantal, oğlunu karşısına almış, nasihat ediyordu:

— Pierre; bir daha arka avludaki çocuklarla oynadığını görmiyeyim. Onlar bizim seviyemizde kimseler değil!

— Peki anneciğim, bir daha oynamam! dedi Pierre.

Fakat az sonra arka avluda bir kıyamet koptu. Pencereye koşan Marie Chantal, oğlunu yukarı çağırdı:

— Pierre, ben sana ne demiştim, hani o çocuklarla oynamıyacaktın?

— Ben de zaten oynamıyordum, onları dövüyordum anneciğim!

Büyük aşk!

Meşhur romancı Antoine Blondin.'in anlattığı bir hikâye:

Afrikadaki doktorlardan birine orada yaşıyan bir Avrupalı hasta başvurur:

— Doktor der; ben çok acaip bir hastalığa tutuldum; bir file âşık oldum. Buna bir çare bulabilir misiniz?

İlk defa böyle bir olayla karşılaşan doktor Freud, Magnus Hirschfeld, Alcide Bonneau ve Forberg gibi meşhurların kitaplarını karıştırır. Fakat böyle bir vak'aya rastlayınca:

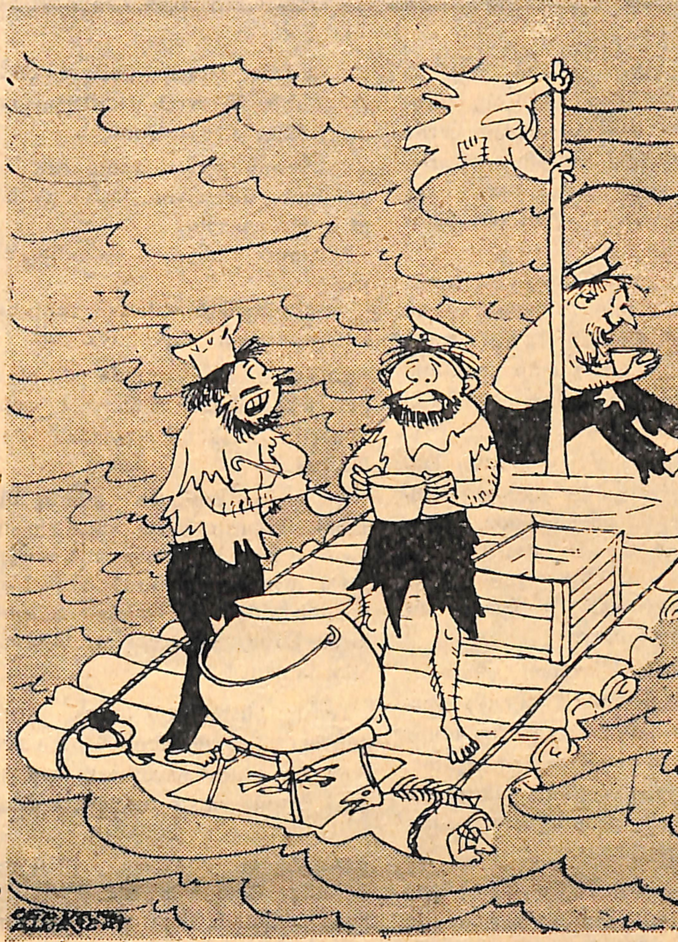
— Ben der; galiba sizi tedavi edemiyeceğim, Avrupa'ya filân gitseniz!..

O zaman hasta, omuzlarını silkerek:

— Avrupa'yı boş verin, doktor der; fakat madem tedavi edemiyorsunuz, hiç olmazsa kocaman bir nişan yüzüğü nerede yaptırabilirim, bir adres sağlık verin!

— Islanmayınız şekerim..
— Öyleyse sululuk etmeyiniz!

— Ver bir kâse çorba...
— Yosunlu mu olsun, yosunsuz mu?

Kocaman laflar

Sinekler, kediler ve kadınlar zamanlarının çoğunu süslenmekle geçiren mahlûklardır...

Charles NODİER

Şairlere karşı iyi davranın. Hayvanlara ise daha merhametli olun...

Jules SUPERVİELLE

Filozof; felsefe yapmadan filozof olan kimsedir.

Akıl, tirbüşonu kullanılmadan çıkmaz.

Raoul PONCHON

Dul bir erkeğin tarifi: Karısı yerine bir meleğe sahip olan kimse.

Kaynanam bizi senede sadece iki defa ziyaret ediyor. Fakat her seferinde altışar ay kalıyor.

— Bir sandalye sizden ne zaman nefret eder?
— Sizi taşıyamamağa başladığı zaman.

— Bir kadın çok güzel ellere mâlik olabilmek için ne yapmalıdır?
— Hiç bir şey!

İyi söz!

Barnabe tuhaf bir çocuktu. O gün de öğle yemeği için gittiği lokantadaki garson kıza:

— Bana dedi; bir şişe Burgonya şarabı, omlet getirin ve iyi bir iki söz söyleyin!

Garson kız gitti ve az sonra istenenleri getirip Barnabe'nin önüne koydu. Bizimki:

— Hani dedi; bunlarla birlikte ısmarladığım iyi sözler?

O zaman garson kız Barnabe'nin kulağına eğilip:

— Madem ısrar ediyorsunuz pekâlâ mösyö dedi; yumurtalar taze değildir, omleti yemeyin!..

Şahidin gözleri!

Noel gecesi, Tulon garı civarında büyükçe bir kaza olmuş, birkaç vasıta birden birbirine geçmişti. Bir polis memuru geldi ve toplanan halka sordu:

— Vak'ayı gören bir şahit var mı?

Bir ses duyuldu:

— Ben o sırada buradaydım...

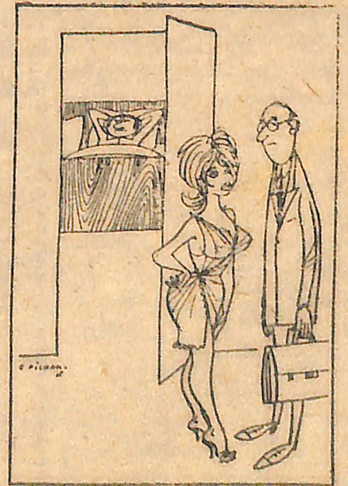
— Peki her şeyi iyice görebildiniz mi bari?

— Sizi karşımda gördüğüm gibi, sayın Rahip...

Yaşlı bakire!

Çok iyi hazırlanmış bir yılbaşı gecesi idi. Hiç evlenmeden yaşlanmış olan ihtiyar hala, erik rengi ipekli robu ve içtiği bir kaç kadehten sonra, müthiş heyecanlandı ve kuyruklu piyanonun başına geçti. Yıllardır el sürmediği bu âletten feci falso sesler çıkararak bir konsere başladı. Önce nezaketen ses çıkarmadan dinleyen misafirler, ne yapacaklarını şaşırmışlardı, zira konser uzadıkça uzuyordu; o sırada evin küçük oğlu Albert ihtiyar halaya yaklaşarak:

— Halacığım dedi; belki bilmiyorsundur ben söyliyeyim; sol pedal frendir!

— Doktor, felâket... Herif tamamiyle iyileşti, bu gün çıkacağım, diyor!.

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

— 28 —

Terlikleri çıkarıp usulca aşağıya koştum. Kanarya, minderin köşesinde, gözleri kapalı, şekerleme de...

Dakika geçmeden, verilecek cevabı kararlaştırdık:

Dün akşamdanberi yatak yorgan yattığımı, ateşle cayır cayır yandığımı söylemek.

Ayşe hanım, pancura asılı tülbentlerden birini çekip hemen başını çattı. Dizlerine tutuna tutuna, taşlık kapısına yürüyüp (Abdülgaffar ağa!) diye seslendi.

Aralıktan gözetliyorum. Kanarya, bir omuziyle kapıya yaslanıp bitap bir tavır takınarak, kesik kesik anlatıyordu:

— Serçe parmağımı kımıldatacak halim yok, bu gece sabahı sabahlacık ağacığım... Zavallıcık taze, düğünden döner dönmez, başını vurup serildi, sabaha kadar fırınlar gibi yandı... Hâlâ da nöbet düşmüyor. Üstünüze şifalar, buhran, sayıklama; yüzünüze amber, öğürme, gasyan... Aklımız başımızda yok vesselâm. İnanır mısınız, dündenberi açım; ağzıma darı tanesi koydumsa bir tanecik Rızacığıma kavuşmıyayım, hattâ bir yudumcuk su içtimse, evlâtçığımı Karacaahmetlerde göreyim. Tazenin başucundaki sandalyede, iki diz üstüne şafağı ettim... Yalnız ben değil, ev halkı kirpiklerimizi kavuşturmadık. Aklımız, fikrimiz perişan. Enişte bey, şaşkınlıkla kürk diye kaplan postunu omuzuna almış da haberi yok. Cigara var zanniyle boş ağızlığa kibrit çakıyorum da farkında değilim... Zavallıcık Agavni, gece yarıları kaç kere sokağa fırladı: doktora koştu, eczaneye saldırdı.

Kanarya, arabacıyı savdıktan sonra elinde küçük bir zarfla odaya girdi. Ebuzarif beyin hanım arabalarına attığı mahut zarflardan eflâtun renkte, viyolet kokulu, köşesi menekşeli, minimini bir zarf...

İçindeki kâğıtta şu satırlar yazılı:

«Cevabı muvafakatinize nailiyet, abdi kemter için en müteyemmen bir mazhariyet teşkil edecektir, iffetvesimeciğim.»

Kalpte varken muhabbet
İmzaya ne hacet.

★

16 Mayıs

Ayşe hanım, evden çok erken çıkmış. Ne zamandır, Hüsrev paşaları yoklıyamadım diye söylenip duruyordu. Dün gece yatmadan evvel, bugün İstanbula ineceğini, Hüsrev paşalara uğrıyacağını, yemin edip bırakmazlarsa, bir gece kalacağını söylemişti.

Agavniyi, dünkü gibi, yine Kuyubaşına koşturdum. O mahut ağacın altında beklemesini, Tayfur araba ile geçerken, işaret edip mektubu eline vermesini, tekrar sıkı sıkı tembih ettim.

Eniştenin daha sesi, sadası çıkmıyordu. Her halde, gece geç gelmiş olacak ki, hâlâ uykuda... İster misiniz yine Topaca gitmiş olsun?.

Günler de ne uzun yarabbi... Saate bak bak, hâlâ üç buçuk; bir türlü öğle olamıyor.

Yazı yazdım; roman okudum; bahçede, Ayşe hanıma papatya, anasına babasına pay veren topladım; geceliğimin kollarına, yakasına (Hristo teyeli) yaptım; tekrar sokak kapısına çıktım... Hâlâ saat beşe gelmemiş...

Agavni nerede kaldı, dünkü gibi gene bir maceraya mı uğradı diye içim içime sığmıyor.

Eniştenin dolgun öksürüğü, arkasından: (Kim var orada yahu?) diye çatlak sesi aksetti.

Bahçeden cevap verdim:

— Enişte, evde benden başka kimse yok; bir şey mi istedin?

Enişte, başında takke, arkasında gecelik, ayağında mercan terliklerle taşlık kapısına seğirtti.

Kaşları çatmış, çehreyi asmış, köpürüyor:

— Rezili bednam olmanın da bir haddi vardır. Benimkisi rezilliği geçti, rüsvaylığı da aştı, erzelliğe yanaştı. 60 yıldır sözünden harfi vâhit inhiraf etmiyen herifi kezzabı kemyap edip çıkardınız.

Dilinin nereye varacağını derhal kestirmiştim. Gene Topaç meselesini açacak, Mollayı göklere çıkaracak, bir an evvel tekliflerini kabul edelim diye tutturacak.

Takkesini geriye atmış, sakalını çeke çeke söyleniyor, başiyle de beni içeri çağırıyor.

Martaval dinliyecek kudretim mi var?

— Sinirden bunalırken beni bayıltacak mısın? diye haykırdım.

Enişte soluğu yanımda aldı. Ağzı hâlâ içki kokuyor. Dün gece, gene Topaçın köşkünü boyladığı muhakkak...

Hırkasının cebinden gümüş bir tabaka çıkarıp yılışa yılışa gösteriyor. (Sahi zat, kerim zat, vergili zat!) diyerek Mollanın hediyesi olduğunu anlatmak isterken, gözünü kırpa kırpa, cebindeki mecidiyeleri şıkırdatıyor.

Tepem büsbütün atmış, artık dünyayı görür müyüm? Topaça pek fena bir küfür savurarak kendimi içeri attım, enişte de apışıp kaldı.

. . . .

Bu Tayfur ahlâksızını, Allah nasıl bilirse öyle etsin. Bir şeycik dememem, inşallah kapı kapı dilensin, köprü üstlerinde avuç açsın.

Meğerse ne kalpsiz, ne vicdansız, ne deni mahlûkmuş...

Agavni anlatırken hırsımdan çatlıyacaktım.

Doğru ağacın altına gidip yere bağdaş kurmuş, beklemeğe başlamış... Kaç saat geçtikten sonra bahçe kapısı açılmış; fayton dışarı çıkar çıkmaz, Agavni yolun kenarına dikilip durmuş... Tayfur arabada yalnızmış... Tam önüne geldiği saniye, Agavni mektubu uzatmış. Ahlâksız herif hemen başını öte yana çevirmemiş mi? Hattâ arabacıya: (Çabuk sür!) diye bağırmamış mı?..

Zavallıcık Agavni, oracıkta düşüp bayılıverecekken, kendini toplayıp, (Mektup vereceğim) diye haykırmış. Alçak, arkasına bile bakmadan uçup gitmiş...

Agavni benden ziyade kızıyor, gözünü yumup ağzını açarak:

— Bu biçim kafası kâhküllü, suratı düzgünlü, yanağı allıklı takımdan erkeklik mi bekliyorsun? Rahmetli Artin efendinin mezarına el basarım ki, bu beyim başka zenaatin sahibi. Böylesi yürek muhabbetinden, iç sevgisinden ne anlar? diye küplere biniyordu.

Hakkı da yok değil...

Agavni, bluzunu, eteğini fırlattı; iskarpinlerini, çoraplarını attı; bir maşrapa su yuvarladıktan sonra: (Söyliyeceklerimin daha alt tarafı var!) diyerek gülümsemeğe başladı.

Kurbağalı köprüsünü geçerken, Ülfet beyle karşılaşmış.

Ülfet bey, Agavniyi görünce hemen arabasını durdurup aşağı atlamış, seslenmiş.

Mühim bir mesele için benimle görüşmek arzu ediyormuş.

(Öğle sularında Dereboyu pek misafir; hele şimendifer köprüsünün altından Kurbağalıya doğru biraz yürünürse etraf büsbütün tenha olur; sinek bile uçmaz... Küçük bir zahmet edip teşrif etsinler, maruzatımı söyliyeyim) demiş.

O kadar yalvarmış, ısrar etmiş ki.. Hattâ, Agavninin elini tutmuş; (benim ablam makamındasın, elbette biraderini memnun etmek istersin) diyerek avucuna da bir lira sıkıştırmış.

Agavninin neşesine payan yoktu. (Ense kökünden taban dibine kadar erkek; bu çeşidine canım kurban) diyor, bir daha demiyordu.

Agavni, istavrozuna yeminler ede ede, elindeki ekmek dilimini öpe öpe anlatırken: (ayol kulaklarınız tıkalı mı? İki saattir bağırıyorum) diyerek Kanarya içeri girdi.

Tayfurun edepsizliğini gizlemenin lüzumu yok. Hepsini, baştan aşağı bir bir nakle başladım.

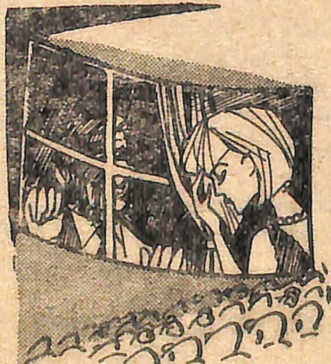
Ayşe hanım: (Aman sus, şimdi külçe kesileceğim... Tu utanmaz arlanmaz çapkın!.. Tu yüzsüz, hayasız züppe!.. Yavrum kabahat kimsede değil, sende... Büyük sözüne aldırmadığın için mehel olsun diyeceğim geliyor...) gibi sözler sarfede ede dinliyor, (artık yeter, ağzımın payını aldıksa aldık; bir daha bu düzenbazın lâfını edersen alimallâh başımı alıp giderim...) yollu gözdağı da veriyordu.

Kanarya, Ülfet bey meselesine de köpürmüştü. (Tütünü yok içmeğe, tahtıravanla gider biçmeğe makulesi herifin lâfını kapatın Allah aşkına!) diye gözlerini açıyor, Agavniye atıştırıyordu:

(Devamı var)

AKBABA KÜLTÜR YARIŞMASI

Bu Kış seyrettiğiniz filmlerden hangisini beğendiniz?

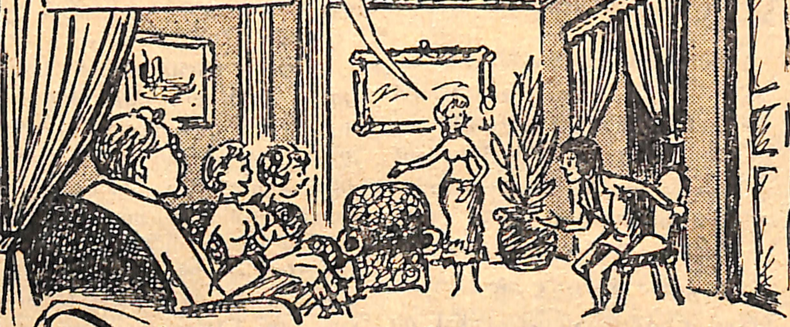

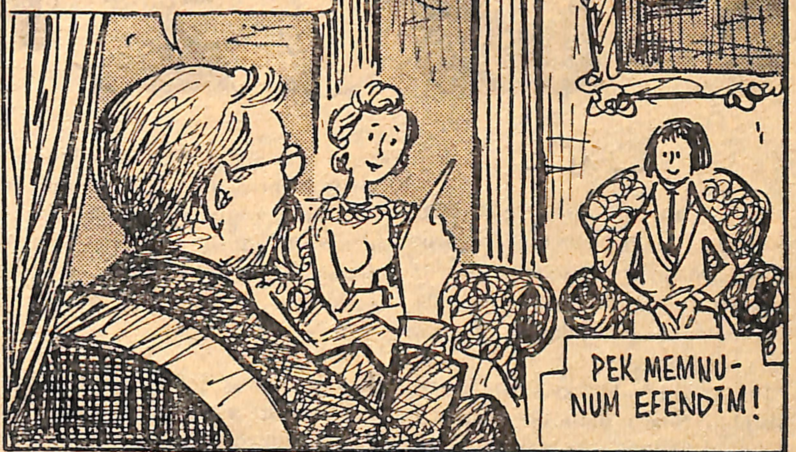
KUPON: 3
FİLM

Kuponsuz cevaplar yarışmaya giremez.

bir çalgıcının seyahati

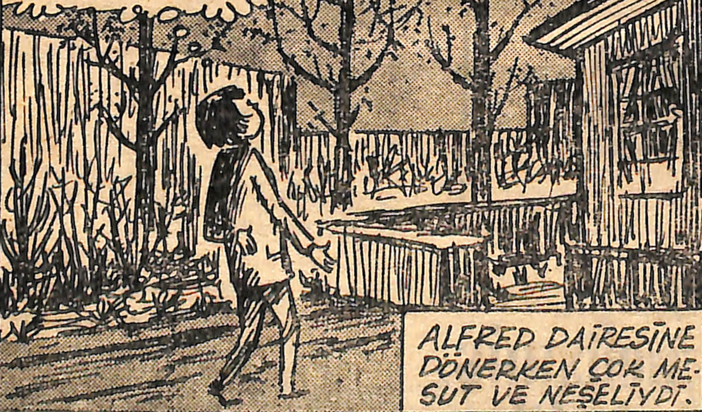
çizen: BÜLENT EREN

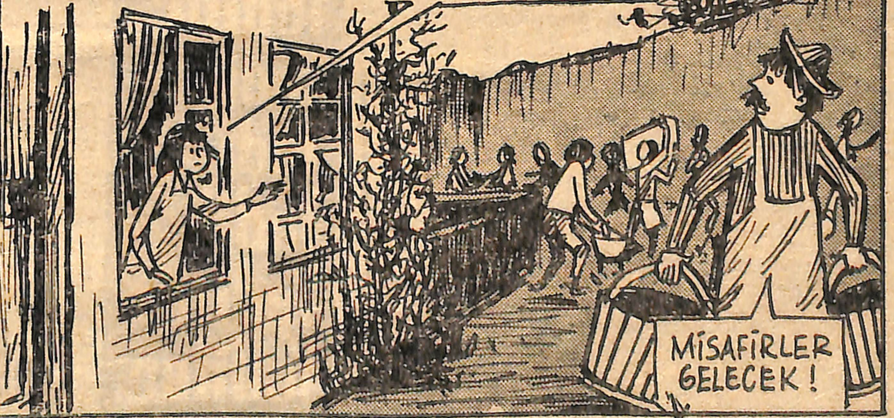

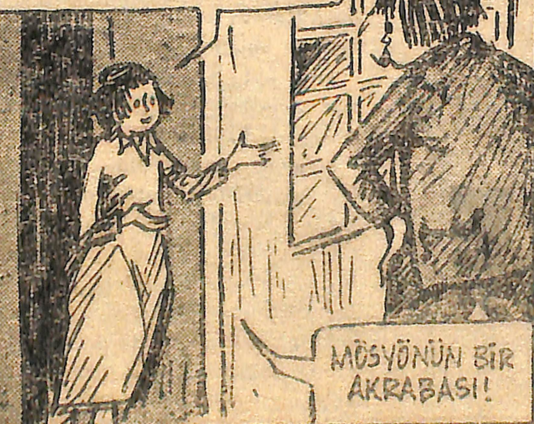

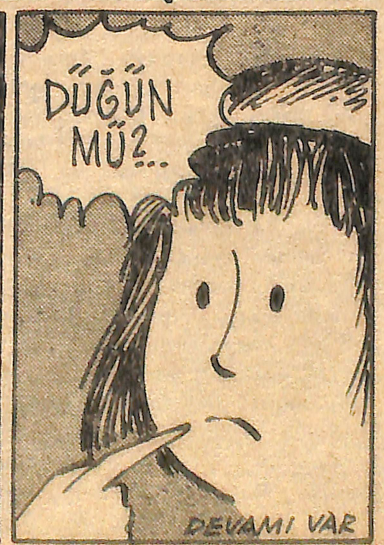

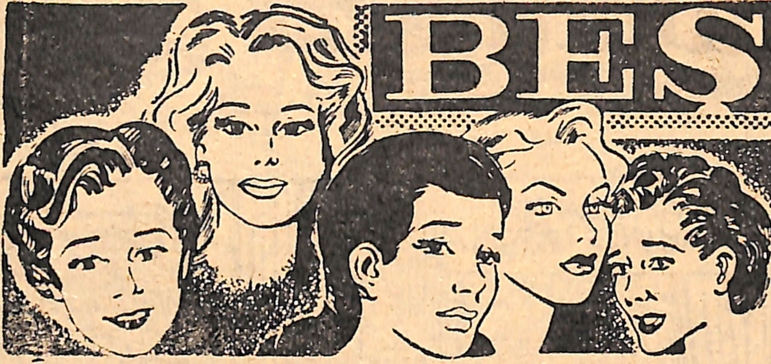

BEŞ Genç Kız

Yazan: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SUVEREN

— 41 —

Dexter Key'in April'i götürdüğü yer tam mânasiyle bir doktorun muayenehanesine benzemiyordu. İlk nazarda bu şehrin çarşı kısmında, dükkânlar arasına sıkışmış bir kapıdan ibaretti.

Dexter zili çaldı, kısa bir sessizlik oldu. Sonra hafif bir vızıltı kapının elektrikle açıldığını onlara haber verdi. Dexter kapıyı itti ve April'i içeri soktu. Artık küçük, dört köşe bir bekleme odasındaydılar. Burada sessiz sedasız oturan bir kaç kişi de vardı. April başkalariyle karşılaşabileceklerini hiç düşünmemiş, Dexter'le yalnız olacaklarını zannetmişti. İçerdekileri görünce, o kadar şaşaladı ki, neredeyse dönüp kaçacaktı.

Dexter'e söyliyecek bir kaç söz aradı. Fakat genç adam, oturur oturmaz sakin sakin bir mecmua okumağa başlayınca, susmayı tercih etti. Mecmuayı nasıl okuyabiliyordu? Nasıl da sakindi! Hastabakıcı tekrar gözüktü, ciddi bir tavırla April'e başını sallıyarak, «Buyurun,» dedi.

April, Dexter'in koluna dokundu. Genç adam başını mecmuadan kaldırarak tebessüm etti. «Haydi, git,» diye fısıldadı. «İstersen mantonu bana bırak.»

April mantosunu çıkararak kanapeye attı. Genç kız korkuyla kapıya doğru giderken, bekleyen diğer hastalar bir an başlarını kaldırıp ona baktılar. Yüzlerindeki ifadeden, sonradan geldiği halde onlardan önce içeri kabul edildiği için genç kızı hafifçe kıskandıkları anlaşılıyordu. Halbuki onlar daha bekliyecek ve yemeğe de yetişemiyeceklerdi.

★

İşin garibi sonradan April doktorun muayenehanesinde olanları iyice hatırlıyamadı. Dönerlerken olup biteni Dexter'e anlatmak istedi, fakat bütün bildiği çok acı çektiğiydi.

Onlar, Caroline'lerin evinin önüne gelince otomabilin sesini duyan April'in arkadaşı genç kız, hemen telâşla dışarı çıktı. Karanlıkta endişeyle April'i süzdükten sonra bir şeyler sorarmış gibi Dexter'in yüzüne baktı. Gen; adam, «April'in yatması iyi olur,» dedi.

Caroline, «Annemle babamı sinemaya gönderdim,» diye cevap verdi.

April bir şeyler söylemek için ağzını açtı, fakat hiç sesi çıkmadı. Uyuşmuştu sanki. Çok yorgundu, kucakladı, ağır ağır merdivenlerden çıktı. April gözlerini kapadı. Sesler duyuyordu. Sonra yastığın serinliğini yüzünde hissetti.

Her rüyada da çocuk erkekdi. Üstelik daima bebek halinde değil de, üç dört yaşında bir çocuk olarak görülüyordu. April bu rüyalarda tabiatüstü bir şey olduğuna ve ilelebet kaybettiği çocuğu ilk ve son defa bu rüyalarda gördüğüne inandı.

Onu öğleye doğru Caroline uyandırdı ve: «İyi uyudun mu?» diye sordu.

— «Çok rüya gördüm.»

— «Buna şaşmadım. Dün çok üzüntü çektin. Bu hafta sonunda iyice dinlenirsin artık.

April yataktan kalkarak ağır ağır aynaya doğru yürüdü. Yüzü bembeyazdı, gözlerinin altında da mor halkalar belirmişti. Belki de bir hayli kan kaybetmişti.

April giyinip, saçını taradığı zaman, iyice de yorulmuştu. Mihaniki bir şekilde hareket ediyordu artık. Son derecede acıklı, lüzumsuz ve kaçınılamıyacak bir şeyin vukua geldiğini hissediyordu, fakat bunun ne olduğunu da bir türlü anlıyamıyordu. Sanki korkunç bir sırrı kafasından çıkarıp atmıştı. Fakat bu korkunç sırrın yeri, izi kalmıştı orada, günün birinde o eski, korkunç halini alıverecekti.

Caroline'in annesi yemek odasında masanın ortasına konulmuş olan çiçekleri düzeltmekle meşguldü. April'i evvelce New York'da da görmüş olan kadın, memnun memnun tebessüm ederek, «Merhaba April,» dedi.

— «Merhaba efendim, nasılsınız?»

— «Teşekkür ederim, iyiyim...»

Sofrada dört kişiydiler: April, Caroline, ve kızın annesiyle babası.

Arap hizmetçi çorbaları getirdi.

Caroline'in annesi,, «Bugün Kitty'i gördüm,» dedi. «Zavallıcığın başı dertte.»

— «Neden?»

— «Onun büyük oğlunu hatırlıyorsun değil mi?» «Mrs. Bender özür dilermiş gibi bir tavırla Abril'e döndü. «Affedersin, senin tanımadığın kimselerden bahsediyorum. Fakat Caroline çalışmağa başlıyalıdanberi kendisini fazla gördüğüm yok. Hele şehirse, apartman kiraladıktan sonra da vaziyet büsbütün fena oldu. Hafta sonunda gelince vaziyeti telâfiye çalışıyorum.»

April, «Rica ederim,» diye mırıldandı.

Caroline, «Pardon,» diyerek hizmetçiye döndü. «April'e süt getir.»

Mrs. Bender de atıldı. «Sen de o Martinilerin yerine süt içsen daha iyi olur.»

Caroline gülmeğe başladı. «Aman sen de anneciğim!»

Mrs. Bender «April'in dişleri süt içtiği için o kadar güzel,» dedi.

Caroline'e bakan April, «Ben de hiç süt içmem,» diye düşündü. «Şimdi hasta olduğum için içiyorum. Vaziyeti bir bilse!..»

Caroline başını salladı. «Pek âlâ, pek âlâ. Ben de süt içeyim.»

Annesi, «Aferin,» dedi. Hizmetçinin uzattığı tabaktan et aldıktan sonra, «Kitty'den bahsediyorduk,» diye başını salladı. «Biliyorsun oğlu Tıbbiyeye gidecekti. Hatta kendisini üç mektepten birden kabul etmişlerdi. Sonra çocuk bu yaz bir kızla tanışmış. Kızın ne olduğundan fazla bahsedecek değilim. Fakat o istediğini elde etmek için elinden gelen her şeyi yapacak kızlardan. Mağazalardan birinde modellik ediyor. Kız güzel değil. O işe de neden almışlar bilmem. Maamafih vucudü mevzun. Kitty'nin oğlunu bilirsin: Yakışıklı, beğenilen, istikbali parlak ve haddinden fazla da zengin bir çocuk. Kızı görme. Çok bilmiş bir şey... Muhakkak ki çocuğun parasının peşinde. Zira oğlan ona doğum gününde vizon bir kap hediye etmiş. Bunu aklın alıyor mu? Herkes tabii işin içinde iş olduğunu anlamış.»

April etini küçük küçük doğrıyarak yemeğe calıstı. Fakat lokmalar [illegible] diziliyordu.

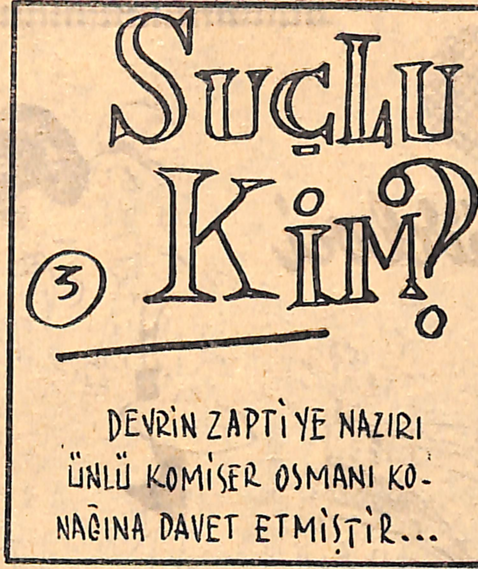
— «Kitty tabii oğluna fazla bir şey söyleyememiş. Sadece oğlunun kızdan kurtulması için dua edip durmuş. İnsan yirmi bir yaşındaki bir gence söz geçirebilir mi? Ama bana inan zavallı Kitty hep odasına çekilip, gizli gizli ağlardı. Şimdi ne olmuş biliyor musun? Kız hamile kalmasını becermiş...

Yedim
Yedin
Yedi
Yedik
Yediniz
Yediler.
"Çok nefismiş" dediler.

VEDAT
4
PİYALE
MAKARNASI
PİYALE ADI, AĞIZ TADI

İlâncılık 4305 — 106

KOMİSER OSMAN
İLHAN SELÇUK

SUÇLU KİM?
3
DEVRİN ZAPTİYE NAZIRI ÜNLÜ KOMİSER OSMANI KONAĞINA DAVET ETMİŞTİR...

MAMAFİH GEÇ KALMANIZ İSABETLİ OLDU. YEMEĞİ BERABER YERİZ BÖYLECE.

GÖRÜYORSUNUZ YA, SOFRADA YALNIZ KUŞ SÜTÜ EKSİK. YAMANDIR BİZİM AHÇIBAŞI.
BUGÜN İDMANDA VERDİĞİM OKKALARI BANA YENİDEN ALDIRACAKSINIZ PAŞAM.

NEYİ TERCİH EDERSİNİZ OSMAN BEY?. FRANSIZ ŞARABINI MI, YOKSA ALTINBAŞI MI?

ALTINBAŞ OLSUN. BİZİM RAKILARIN ÜSTÜNE YOKTUR..

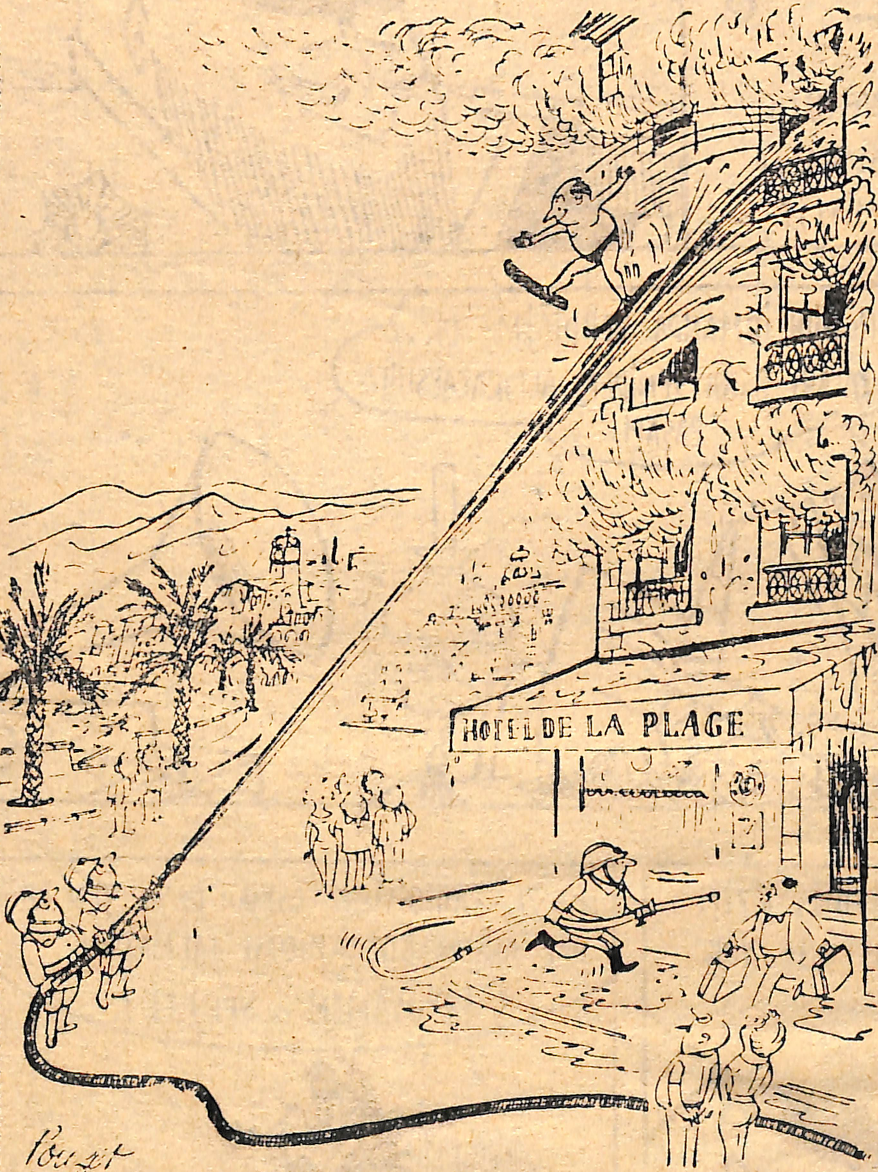

ZEVK SAHİBİSİNİZ OSMAN BEY. BEN DE HER AKŞAM BU RAKIDAN TATMADAN UYUYAMAM... ŞEREFE!.

EH, ARTIK AÇILABİLİRİM SİZE. BU İŞİ SİZDEN BAŞKASI DA BECEREMEZ...

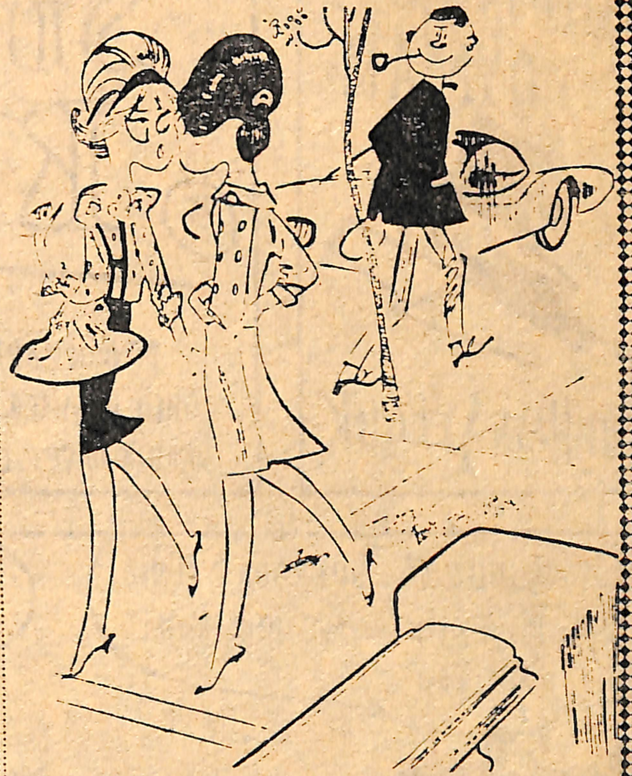

ÖTEDEN BERİ KAFAMI KURCALAR DURUR BU DURUM..

O SIRADA ARALIK DURAN KAPININ ARDINDA...
DEVAMI VAR

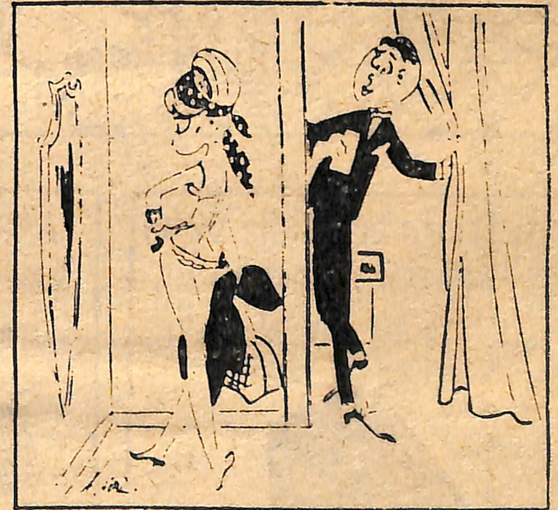
Dünya Karikatürleri

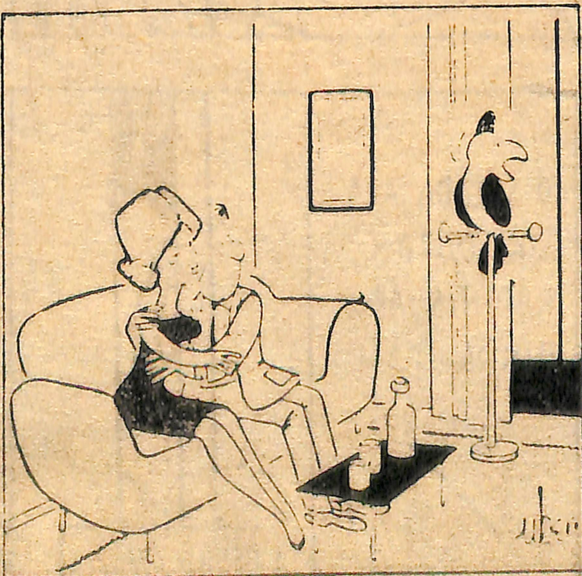
YAZISIZ

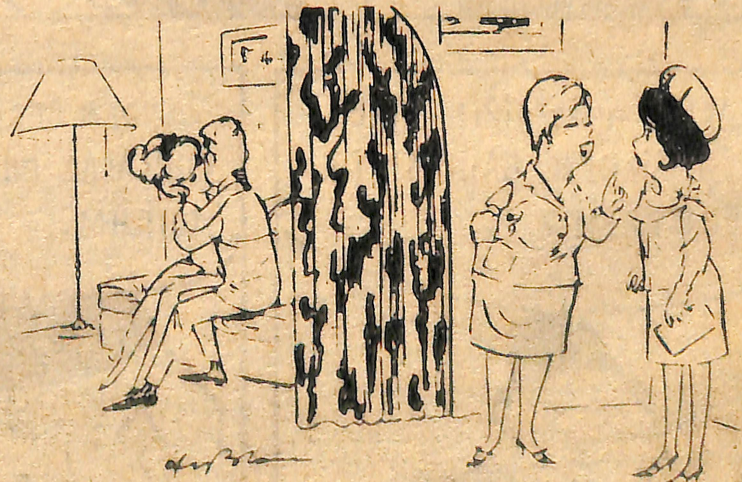
–AMAN NE VESVESELİ KIZSIN: KİM BACAKLARINA BAKSA, ÇORABININ İPLİĞİ KAÇTI SANIYORSUN!

–KARICIĞIM, MÜSAADE ET DE YENİ PLÂJ KIYAFETİNLE BARİ SENİ İLK GÖREN BEN OLAYIM!..

PAPAĞAN – FELÂKET!.. KOCAN GELİYOR!

–EVET, BELKİ NİŞANLANMAZLAR... AMA HİÇ OLMAZSA NİŞANLILIĞI ÖĞRENMİŞ OLURLAR!

1962 YILINDA

Paralarını
devamlı surette

YAPI VE KREDİ
BANKASINDA

biriktirenler için

5 MİLYON
lira tutarında

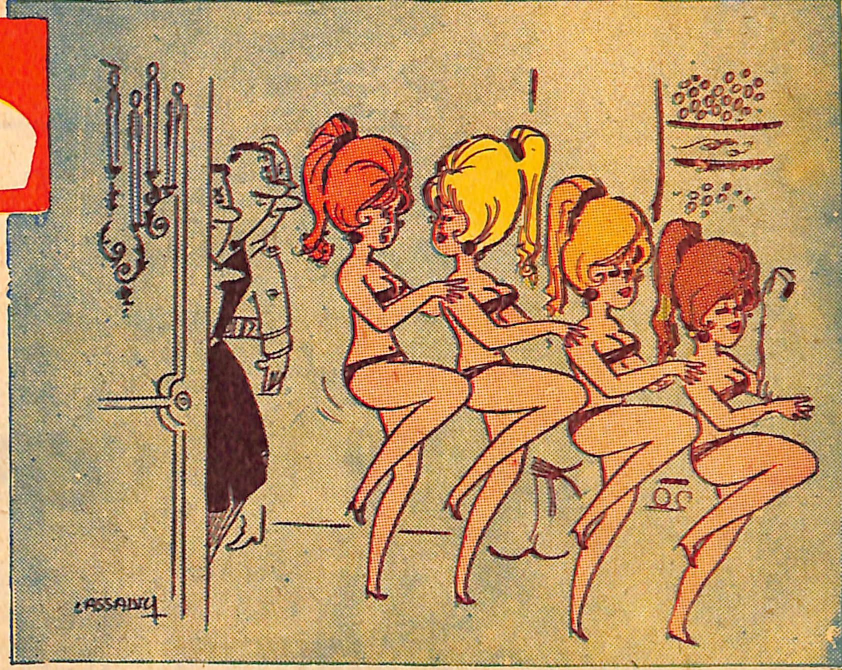
50 APARTMAN DAİRESİ
ile

2. 600. 000
liralık çeşitli para
ikramiyeleri
verilmektedir

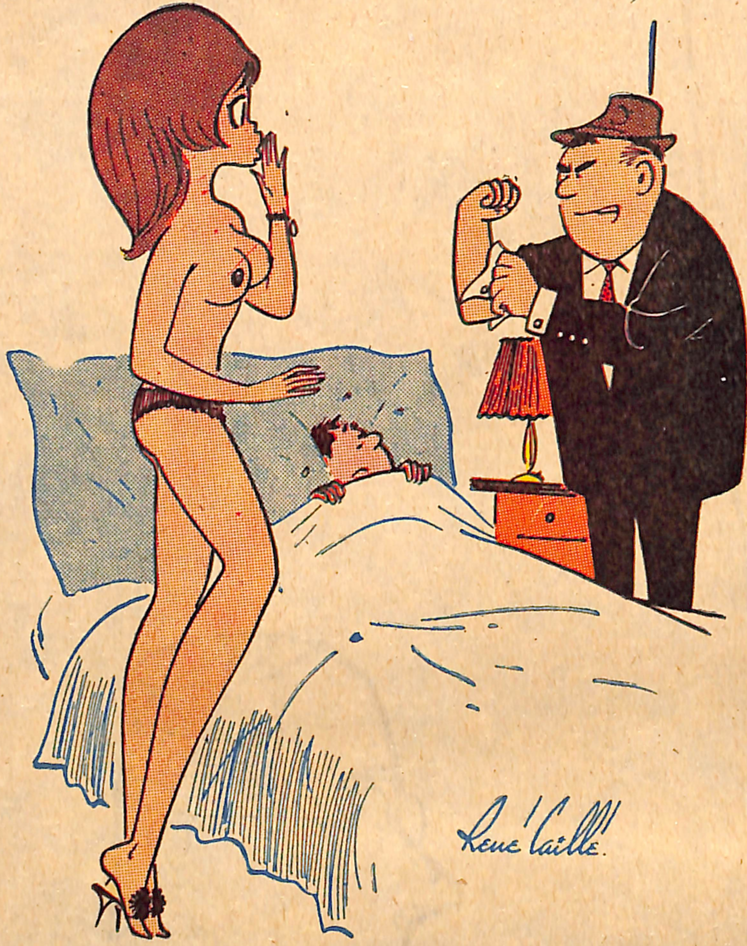

YAPI ve KREDİ BANKASI

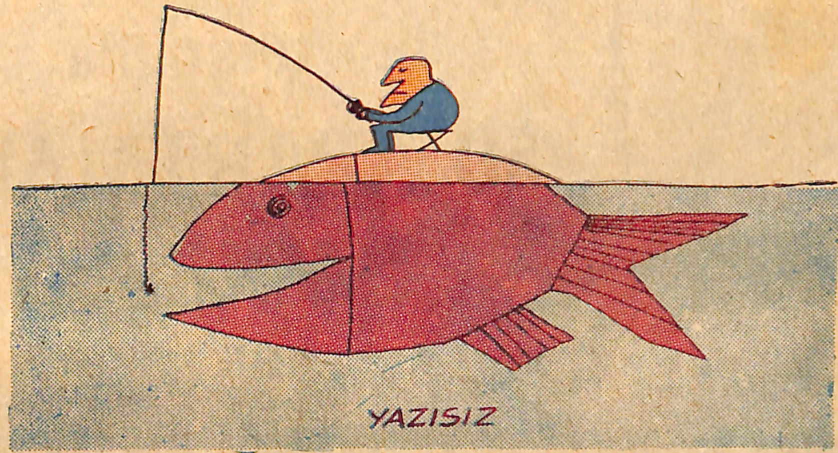
Reklâmcılık - 2855 - 107

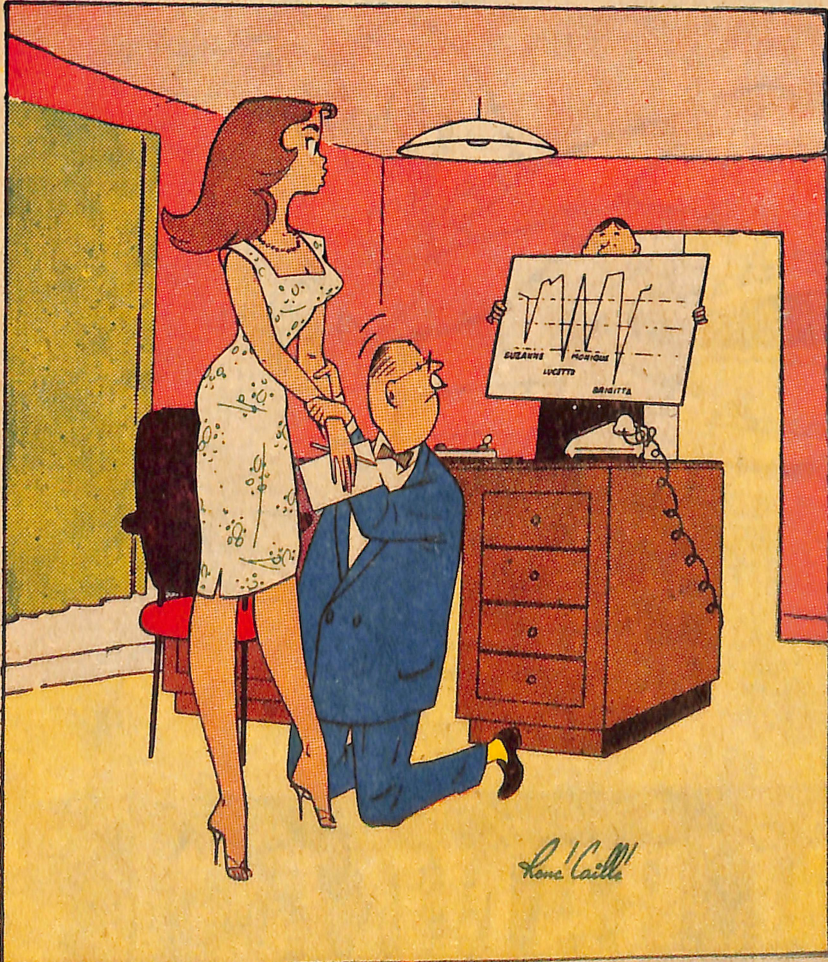
-SONUNCU OLMAKTAN BIKTIM, TOKADI HEP BEN YİYORUM KIÇIMA!

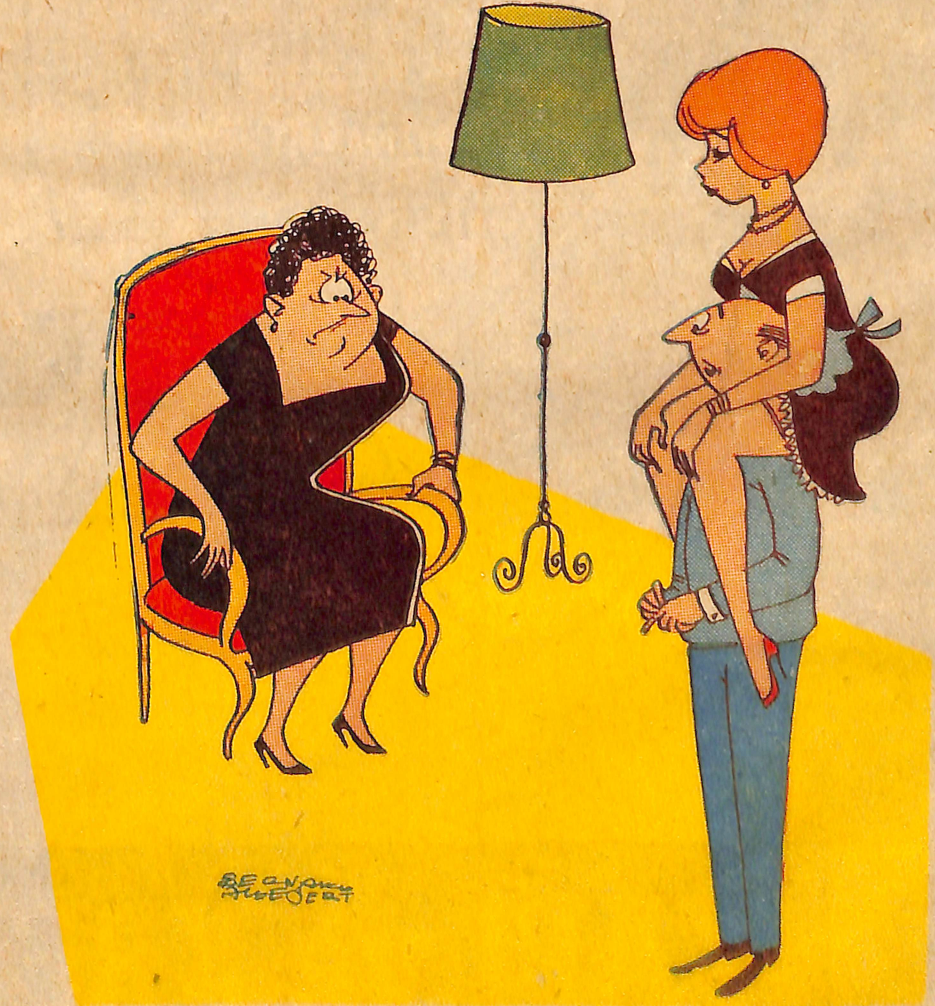
-AMAN KOCACIĞIM, GÜRÜLTÜ ETME... DAHA SİMDİ UYUDU!..

YAZISIZ

-BU GRAFİKTEN ANLAŞILDIĞI GİBİ SAYIN DİREKTÖRÜMÜZ BU YIL DÖRT DEFA AŞIK OLDULAR!

-AYOL KIZACAK NE VAR, BİZ SENİ EĞLENDİRMEK İÇİN YAPIYORUZ!